

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 ביוני 2007
(בלתי מבוקרים)

תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני 2007

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח הדירקטוריון	1.
47	סקירת ההנהלה	2.
49	הצהרת המנהל הכללי	3.
50	הצהרת החשבונאי הראשי	4.
51	דוח סקירה של רואי החשבון	5.
	תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30.6.07 (בלתי מבוקרים)	6.
52	א. תמצית מאזן מאוחד	
53	ב. תמצית דוח רווח והפסד - מאוחד	
54	ג. תמצית דוח על השינויים בהון העצמי	
55	ד. תמצית דוח על תזרימי המזומנים מאוחד	
56	ה. רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים- מאוחד	
57	ו. מידע על הפרשה לחובות מסופקים- מאוחד	
60	ז. דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה- מאוחד	
62	ח. מידע על מגזרי פעילות- מאוחד	
63	ט. באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים	

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2007

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 26 באוגוסט 2007, אושרו הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים של בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (להלן: "הבנק") לשלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2007.

דוחות הביניים הנ"ל ערוכים לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006.

יש לעיין בדוחות אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006 והביאורים המצורפים אליהם.

התפתחויות עיקריות במשק הישראלי

ההתפתחויות העיקריות במשק הישראלי במחצית הראשונה של שנת 2007

במחצית הראשונה של שנת 2007 נמשכה ההתרחבות של הפעילות הריאלית במשק. ברבעון הראשון של שנת 2007 צמח התמ"ג בקצב שנתי של 6.3%, בהמשך ל- 7.3% ברבעון האחרון של שנת 2006. במקביל, גדל תוצר הסקטור העסקי בקצב של 6.5%, בהמשך ל- 10% ברבעון האחרון של שנת 2006. הצמיחה הכלכלית נמשכה גם ברבעון השני של שנת 2007 ובמחצית הראשונה כולה נרשמה עלייה של המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל בקצב שנתי של 7.3%, לעומת המחצית השנייה של שנת 2006 וגידול של 7.4% לעומת המחצית הראשונה של שנת 2006.

על פי נתוני המגמה, במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת 2007 נמשכה הירידה בשיעור האבטלה לרמה של 7.6% בחודש מאי 2007, לעומת 7.9% בחודש דצמבר 2006 ו- 8.9% בחודש מאי 2006. גם במספר המועסקים הישראליים ושכרם הממוצע נמשכו מגמות השיפור. במהלך ארבעת החודשים הראשונים של השנה, גדל מספר משרות הישראלים בקצב שנתי של 1.7%, ובחודש אפריל 2007 היה מספרם גבוה ב- 3.3% לעומת חודש אפריל 2006 ועמד על כ- 2.6 מיליון. השכר הממוצע עלה במהלך ארבעת החודשים הראשונים של השנה בקצב שנתי של 4.7%, ובחודש אפריל 2007 היה גבוה ב- 3.6% לעומת חודש אפריל 2006 ועמד על 7,753 ש"ח.

התפתחות שערי חליפין ואינפלציה

מדד המחירים לצרכן עלה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007 ב-1%. הסעיפים שעלו בצורה הבולטת ביותר היו התחבורה והתקשורת 3.2%, ההלבשה וההנעלה 1.4% והמזון ללא פירות וירקות 1.4%. עליות אלה קוזזו, באופן חלקי, על ידי הוזלות, שהבולטות בהן היו בסעיפי הירקות והפירות (1.8%) והדיור (0.4%).

במונחי השינוי השנתי המצטבר במדד המחירים לצרכן (12 החודשים האחרונים), המשיכה וירדה האינפלציה וחרגה במהלך המחצית הראשונה של השנה מהגבול התחתון של תחום יעד האינפלציה שקבעה הממשלה, העומד על 1%. בשיאה, הייתה האינפלציה שלילית ברמה של -1.3%, 2.3% מתחת ליעד האינפלציה הרשמי. הציפיות לאינפלציה שנה קדימה, הנגזרות משוק ההון (ברוטו), הגיעו במהלך המחצית הראשונה לשפל של 0.5% בחודש אפריל (ממוצע חודשי). אולם, התחזקות הדולר מאז אמצע חודש מאי הביאה לעלייה בצפיות לאינפלציה שנה קדימה לכדי 1.8% בחודש יוני.

התפתחויות כלכליות בחודשים יולי-אוגוסט 2007

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש יולי בשיעור של 1.1% והשלים עליה של 2.1% מתחילת השנה. התייקרויות בולטות נרשמו בסעיפי הדיור (3.8%), התחבורה והתקשורת (1.3%) והחינוך, תרבות ובידור (1.2%). מנגד, ירד סעיף ההלבשה וההנעלה בשיעור של 3.5%.

במהלך חודש יולי נרשמה התחזקות של השקל מול הדולר בשיעור של 1.3% ושער החליפין עמד בסופו על 4.31 שקלים לדולר.

בחודש יולי הסתכמו השקעות תושבי חוץ בישראל ב-298 מיליון דולר והשקעות תושבי ישראל בחו"ל ב-447 מיליון דולר.

בנק ישראל הותיר את הריבית לחודש יולי ללא שינוי ברמה של 3.5% והעלה את הריבית לחודש אוגוסט ברבע נקודת אחוז לרמה של 3.75%.

ענף הבנייה למגורים

ענף הבנייה עדיין מאופיין בתנודתיות רבה ובחמשת החודשים הראשונים של שנת 2007 היה היקף מכירות הדירות החדשות נמוך ב-6.4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ועמד על 5,634. במקביל, נמשכת מגמת הירידה במספר הדירות שנותרו למכירה ומספרן בחודש מאי 2007 היה נמוך ב-13.9% לעומת החודש המקביל, אשתקד.

שוק הדירות

המאפיינים של שוק הנדל"ן בארץ במחצית הראשונה של שנת 2007:

א. עליה של כ-20% במתן משכנתאות. להערכת הבנק עליה זו נובעת הן מירידת האבטלה והיציבות הכלכלית והן ממחיר המשכנתאות הנמוך.

יצוין כי הגידול בשוק המשכנתאות נובע הן מרכישת דירות חדשות והן מרכישת דירות יד שנייה.

ב. בשוק דירות המגורים באזור המרכז קיימת עליית מחירים מובהקת. חלקה נבע מתיקוני המוכרים בעקבות ירידת שער הדולר, אך עם עליית השער לא ירדו המחירים. עיקר העלייה נובע מגידול בביקושים לאזור המרכז.

ג. במרבית אזורי הפריפריה מורגשת התעוררות מתונה במחירי הדירות.

ד. ההתעוררות בשוק דירות היוקרה, שאפיינה את השנים 2005 ו- 2006 ממשיכה גם בשנת 2007. התעוררות שוק דירות היוקרה שהחלה בשנת 2005, בעיקר בירושלים ובתל אביב, התרחבה במהלך שנת 2006 גם ליישובים נוספים. במחצית הראשונה לשנת 2007 התאפיין שוק דירות היוקרה בהמשך עליית המחירים בפעילות מכר ורכש ערה. המחיר למטר בבנייני יוקרה בתל אביב עצמה ממשיך לעלות.

שוק הנדל"ן שאינו למגורים

התעוררות במחירי משרדים, בעיקר באזור המרכז- ממשיכה גם בשנת 2007, יחד עם ביקושים מתעוררים בענף המסחר והקניונים.

שוק המקרקעין לבניית דיור

באזורי הביקוש בארץ ניכר מחסור בקרקע לבניה למגורים, בעיקר בקרקע המתאימה למתחמי דיור גדולים, יחד עם זאת בפריפריה עדיין קיימות עתודות קרקע ניכרות וזמינות.

שוק המשכנתאות והפעילות בו

היקף האשראי שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות במחצית הראשונה של שנת 2007, לא כולל אשראי מכספי מדינה, הגיע לסך של 12,150 מיליון ש"ח. היקף האשראי שניתן על ידי הבנקים למשכנתאות בתקופה המקבילה אשתקד, לא כולל אשראי מכספי מדינה, הסתכם ב- 9,83 מיליון ש"ח, גידול של כ-24%. מאידך, חלה ירידה במתן אשראי מכספי מדינה שהגיע לסך של 932 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2007 (כולל הלוואות עומדות ומענקים מותנים בסך של 0.1 מיליארד ש"ח), בהשוואה לסך של 1,047 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (כולל הלוואות עומדות ומענקים מותנים בסך של 0.1 מיליארד ש"ח), ירידה של כ-11%.

אוכלוסיית לוקחי המשכנתאות

אוכלוסיית לוקחי המשכנתאות מהווה חתך רחב מאוד של האוכלוסייה: צעירים, משפרי דיור, רוכשי דירות להשקעה וכו'. האוכלוסייה מתאפיינת במודעות גבוהה מאוד למחירי המשכנתא ומודעות נמוכה מאוד לשאר תכונות המשכנתא. לקוח משכנתא ממוצע בודק הצעות מכ-3 גורמים נותני משכנתאות ובוחר בדרך כלל לקחת את המשכנתא במקום הזול ביותר.

רמת הנאמנות לנותן המשכנתא נמוכה, חומות המעבר מבנק אחד לשני נמוכות מאוד והנטייה להעדיף לקיחת משכנתא בקבוצה הבנקאית בה מנהל הלקוח את שאר ענייניו אינה גבוהה.

בשנתיים האחרונות החלו חלק מהבנקים, בעיקר אלה שמיזגו את פעילות המשכנתאות שלהם, להשתמש בהלוואת המשכנתא ככלי לגיוס לקוחות חדשים ולשימור לקוחות ותיקים. תהליך זה הגביר את תחרות המחירים בשוק המשכנתאות.

בחודש יולי 2007 (לאחר תאריך המאזן) יצאה חברת האם של הבנק, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, במתווה מיוחד של שיווק משכנתאות בריבית אטרקטיבית ללקוחותיה העומדים בתנאיה, שמטרתו גיוס לקוחות חדשים ושימור לקוחות ותיקים.

חברת האם מעמידה לרשות הבנק מקורות בריבית הניתנת במשכנתאות ל"זכאי דיסקונט", בניכוי מרווח קבוע.

מבצע השיווק נחל הצלחה, והביא לעליה משמעותית, הן בהיקפי הפניות לבנק והן בהיקפי חיתום המשכנתאות.

הבנק צופה כי הגידול בהיקפים יימשך גם בחודשים הקרובים.

חלק מהמידע המופיע לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ר' בפרק "מידע צופה פני עתיד".

חברות בנות

דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ - הוקמה ביום 6 בנובמבר 2005 במטרה לגייס כספים למימון פעילות הבנק באמצעות הנפקת כתבי התחייבות שתמורתם תופקד בבנק. ר' להלן בפרק "האמצעים ההוניים". לחברה הפסד נקי במחצית הראשונה של שנת 2007 בסך של 119 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד נקי בסך של 367 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דיסקונט למשכנתאות לבית סוכנות לביטוח (2005) בע"מ - החל מיום 1 בדצמבר 2005 משמשת כסוכנות ביטוח למכירת ביטוח מבנה וביטוח חיים אגב מתן משכנתאות לדיור. ר' להלן בפרק "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים". לחברה הפסד נקי במחצית הראשונה של שנת 2007 בסך של 218 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד נקי בסך של 557 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות התאגיד הבנקאי בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים כלכליים, שינוי ריבית, שינויים במדיניות השיכון הממלכתית וכו'.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "צפוי", "מצפה", "ישקול", "ירחיב" וביטויים דומים להם. בנוסף, לשמות עצם כגון: "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים בין היתר: הערכות בדבר יחס כיסוי תפעולי, היקף הפירעונות המוקדמים, הערכות בדבר המרווח הפיננסי, היקף הפגיעה בהכנסות הבנק עקב קיטון בעמלות ממתן הלוואות לזכאים, עמלות הטיפול של הבנקים לזכאים, תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע גלוי ממקורות ממלכתיים וכלכליים שונים, הערכות כלכליות של קבוצת דיסקונט ומידע הנאגר בידי הבנק עקב פעילותו.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכם ב- 17.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 28.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של 36.8%.

התשואה נטו על ההון העצמי, המתבטאת ביחס שבין הרווח הנקי לבין ההון העצמי הממוצע, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2007 לשיעור של 4.2%, על בסיס שנתי, בהשוואה לשיעור של 7.0% בתקופה המקבילה אשתקד, ושיעור של 4.3% בכל שנת 2006.

התשואה ברוטו על ההון, המתבטאת ביחס שבין הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים לבין ההון העצמי הממוצע, הינה 6.2%, על בסיס שנתי, בהשוואה לשיעור של 10.5% בתקופה המקבילה אשתקד ושיעור של 7.2% בכל שנת 2006.

לפרטים בדבר תיקון בהוראת הדיווח לציבור בעניין "תשואות הרווח הנקי על ההון" והשפעתו על הנתונים המדווחים, ר' להלן בסעיף "שונות".

הרווח הנקי למניה בת 1 ש"ח ע.נ. הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 13.53 ש"ח, בהשוואה לסך של 21.40 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, וסך של 26.79 ש"ח בכל שנת 2006.

הגורם העיקרי שהשפיע באופן חיובי על התוצאות העסקיות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2007, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הוא ירידה בשיעור של כ-16% בהפרשה לחובות מסופקים. מאידך, ירידה בשיעור של כ-14% ברווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים והעליה בהוצאות תפעוליות קזזו את ההשפעה החיובית האמורה. העליה בהוצאות תפעוליות הושפעה בעיקר מעליה בשיעור של 11% בהוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד ועליה בשיעור של 15% בהוצאות שכר.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 70.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 81.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-13.5%. הקיטון נובע בעיקרו מהגורמים הבאים:

במגזר צמוד מט"ח

על פי הוראות המפקח על הבנקים בדבר טיפול חשבונאי במכשירים פיננסיים נגזרים (FAS 133) נדרשים התאגידים הבנקאיים במקרים מסוימים, להפריד מכשירים פיננסיים נגזרים המשובצים בנכסים והתחייבויות הנכללים במאזן ולמדוד את מכשירים נגזרים אלו על בסיס השווי ההוגן.

לטיפול החשבונאי האמור השפעה על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, השפעה המתבטאת בתוצאת הרווח מפעילות מימון הנובע מנכסים והתחייבויות ובתוצאת הרווח מפעילות מימון הנובע ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הבנק נוהג בהתאם לכללים האמורים ובהתאם לכך הופרדו אופציות מטבע הגלומות בהלוואות ופקדונות הצמודים למטבע חוץ.

להלן פרטים על השפעת הטיפול החשבונאי האמור על הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		
	30 ביוני		30 ביוני		
	2006	2007	2006	2007	
2.3	1.1	(8.8)	(1.9)	1.8	השפעה על הרווח מהלוואות ופיקדונות
21.9	10.6	17.1	(3.7)	(7.7)	השפעה על הרווח ממכשירים פיננסיים נגזרים
24.2	11.7	8.3	(5.6)	(5.9)	סך הכל

במגזר צמוד מדד

מדד המחירים לצרכן הידוע, עלה במחצית הראשונה של שנת 2007 בשיעור של 0.3% ותרם לגידול ברווח המימוני בסך של 2.4 מיליון ש"ח. במחצית הראשונה של שנת 2006 עלה המדד בשיעור של 1.3% ותרם לגידול ברווח המימוני בסך של כ- 11.4 מיליון ש"ח.

ברבעון השני של שנת 2007, מדד המחירים לצרכן הידוע, עלה בשיעור של 0.7% ותרם לגידול ברווח המימוני בסך של 5.9 מיליון ש"ח. ברבעון השני של שנת 2006 עלה המדד בשיעור של 1.2% ותרם לגידול ברווח המימוני בסך של כ- 9.5 מיליון ש"ח.

שיעורי הכנסה הוצאה

במחצית הראשונה של שנת 2007 עמד פער הריבית הכולל על שיעור של 0.20%, בהשוואה ל-0.54% בתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר הצמוד למדד עמד פער הריבית על שיעור של 0.48%, בהשוואה ל-0.58% בתקופה המקבילה אשתקד. מרבית תיק האשראי של הבנק הינו במגזר זה.

במגזר הצמוד למט"ח עמד פער הריבית על שיעור שלילי של 1.65%, בהשוואה לפער ריבית חיובי בשיעור של 0.74% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית השלילי נבע בעיקרו מהשפעת FAS133 שגרם לקיטון בהכנסות מימון בסך של 8.8 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2007, בהשוואה לגידול בהכנסות מימון בסך של 1.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית במגזר הצמוד למט"ח בנטרול השפעת FAS133 עמד על שיעור של 0.56% בהשוואה ל-0.51% בתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר הלא צמוד עמד פער הריבית על שיעור חיובי של 0.28%, בהשוואה לשיעור שלילי של 0.49% בתקופה המקבילה אשתקד.

במחצית הראשונה של השנה חל גידול בהיקף הפעילות של הבנק במגזר הלא צמוד, בנוסף לירידה בהיקף החובות שאינם נושאים הכנסה שתרמו לגידול ברווח מפעולות מימון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד פער הריבית השלילי נבע בעיקרו מחובות שאינם נושאים הכנסה המיוחסים למגזר זה.

הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה

להלן הרכב הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה

לשישה חודשים שהסתיימו ב- 30 ביוני						
שינוי בתרומה במיליוני ש"ח	2006			2007		
	תרומה לרווח			תרומה לרווח		
	היקף			היקף		
	פעילות*			פעילות*		
	ב- %	ש"ח	במיליוני	ב- %	ש"ח	במיליוני
מטבע ישראלי לא צמוד	9.0	14.9	21.2	7.3	9.8	12.1
מטבע ישראלי צמוד מדד	81.3	25.6	36.5	80.8	38.9	47.9
מטבע ישראלי צמוד מט"ח	9.7	(4.5)	(6.4)	11.9	4.6	5.6
	100.0	36.0	51.3	100.0	53.3	65.6
בגין אופציות	17.1	24.3	10.6	13.1	6.5	(17.3)
עמלות מעסקי מימון	1.8	2.6	2.6	3.2	(0.8)	
הכנסות מימון אחרות	15.3	21.8	14.7	18.1	0.6	
סך הכל	70.2	100.0	81.2	100.0	(11.0)	

* על פי היתרה הממוצעת של הנכסים.

לפרטים נוספים אודות הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה, ר' "שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים" בסקירת ההנהלה להלן.

השפעת החובות שאינם נושאים הכנסה. אחד הגורמים המשפיעים השפעה ניכרת על הרווח מפעולות מימון הוא היקף החובות שאינם נושאים הכנסה. יתרת החובות כאמור ליום 30 ביוני 2007 הסתכמה ב-168.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 200.9 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2006. (שיעור התשואה הממוצעת על האשראי במגזרי ההצמדה השונים נע במחצית הראשונה של שנת 2007 בין 0.28% לבין 0.48%).

להלן פרטים על הרווח מפעולות מימון לפי מגזרי הצמדה

במגזר השקלי הלא צמוד הסתכמו הכנסות המימון נטו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב-14.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 9.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-52% ומשקלן מסך כל הכנסות המימון נטו עמד במחצית הראשונה של שנת 2007 על שיעור של 21.2%, בהשוואה לשיעור של כ-12.1% בתקופה המקבילה אשתקד. היתרה הממוצעת של הנכסים במגזר זה עלתה במחצית הראשונה של שנת 2007 בשיעור של כ-21.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר השקלי הצמוד למדד הסתכמו הכנסות המימון נטו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב-25.6 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 38.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ומשקלן מכלל הכנסות המימון נטו עמד במחצית הראשונה של שנת 2007 על שיעור של 36.5%, בהשוואה לשיעור של 47.9% בתקופה המקבילה אשתקד, ר' עמוד 7 לדוח הדירקטוריון. היתרה הממוצעת של הנכסים במגזר זה במחצית הראשונה של שנת 2007, ירדה בשיעור של כ-1.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר הצמוד למטבע חוץ – הפסד מהכנסות מימון נטו במחצית הראשונה של שנת 2007 של 4.5 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות מימון נטו בסך של 4.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ומשקלן מכלל הכנסות מימון נטו עמד במחצית הראשונה של שנת 2007 על שיעור של (6.4%), בהשוואה לשיעור של 5.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר זה חלה במחצית הראשונה של שנת 2007 ירידה בשיעור של כ-20.7% ביתרה הממוצעת של הנכסים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בדבר השפעת יישום הוראות המפקח בדבר מכשירים פיננסיים נגזרים FAS 133 ר' עמודים 6-7 לעיל. **הכנסות מימון אחרות**, נטו (לא כולל בגין מכשירים נגזרים), הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב-17.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 17.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-1.2%.

הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2007 בכ-16.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 19.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 16.1%. הירידה נבעה בעיקרה הן מהקיטון בהפרשה לחובות מסופקים במגזר הלוואות לרכישת או לבניית דיור, והן מהקיטון בהפרשה נוספת לחובות מסופקים בסך של 3.5 מיליון ש"ח.

במחצית הראשונה של שנת 2007 היוותה ההפרשה 23.1% מהרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, בהשוואה לשיעור של 23.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

הבנק מעריך את גובה ההפרשה הנדרשת לחובות מסופקים על בסיס שמרני. כמקובל בבנקים למשכנתאות, נוקט הבנק בשתי שיטות להפרשה לחובות מסופקים: שיטת עומק הפיגור ושיטת ההפרשה הספציפית.

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, ההפרשה לחובות מסופקים בהלוואות לדיור שהיקפו עד לתקרה שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים, מחושבת על פי נוסחת עומק הפיגור.

ההפרשה על פי עומק הפיגור מחושבת על בסיס מדורג לפי עומק הפיגור בתשלומים. כל מדרגת הפרשה הינה בשיעור של 8% מהחוב, כאשר המדרגה הראשונה היא בעומק פיגור של מעל 6 חודשים. ההפרשה עולה ב-8% נוספים על כל העמקת עומק הפיגור ב-3 חודשים נוספים, עד להפרשה מרבית של 80% כאשר עומק הפיגור הינו 33 חודשים. ההפרשה לפי האחוזים שצוינו לעיל הינה על כל יתרת החוב של הלווה, לרבות סכומים שטרם הגיע זמן פירעונם.

שיטת ההפרשה הספציפית, שעיקרה בדיקת הביטחונות וההסתמכות תוך הפעלת מקדמי בטחון, חלה על אשראי לדיור שהיקפו מעל לתקרה שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים, על האשראי המסחרי, ועל האשראי הניתן במסגרת ליווי פיננסי לפרוייקטי בניה.

הפרשה כללית, הפרשה נוספת והפרשה מיוחדת. בדוחות הכספיים נכללת הפרשה כללית בשיעור של 1% מחובות הלווים ליום 31 בדצמבר 1991 בערכים מותאמים ליום 31 בדצמבר 2004. כמו כן נערכת הפרשה נוספת בשיעורים שונים המתבססת על מאפייני סיכון של חבויות לווים שאינן לדיור, כפי שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים.

במחצית הראשונה של שנת 2007 הוקטנה ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים בסך של 3.5 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד לא היה שינוי בהפרשה הנוספת לחובות המסופקים.

בנוסף, בשנת 2001 נערכה הפרשה מיוחדת על פי הוראה של המפקח על הבנקים, בסך של 4.4 מיליון ש"ח. ברבעון הרביעי של שנת 2006 בוטלה ההפרשה המיוחדת האמורה.

הפרשה לחובות מסופקים לפי עומק הפיגור בגין אשראי לדיור

ביום 1 בינואר 2006 פרסם בנק ישראל חוזר ובו ההוראה הסופית לגבי אופן חישוב ההפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לדיור. בהתאם לאמור בחוזר, בנק שבחר לחשב הפרשות בגין הלוואות לפי שיטת עומק הפיגור גם אם לא נדרש לעשות כך לפי ההוראות הקודמות, אינו רשאי להקטין את ההפרשות באמצעות החלטה על ביצוע הפרשות ספציפיות. בנוסף, ניתנו הבהרות לאופן חישוב עומק הפיגור, הנחיות לאופן חישוב ההפרשה בגין הסדרים וארגון מחדש של הלוואות וכן לאופן חישוב ההפרשה בגין הלוואות בהן הקרן אינה נפרעת בתשלומים של קרן ורביית. בנוסף, מתייחס החוזר לקבלת כספים המיועדים לסילוק חוב פיגורים או כל יתרת הלוואה לאחר תאריך המאזן ואינו מאפשר הקטנת ההפרשה גם אם הסכומים התקבלו במזומן.

כמו כן נאמר בחוזר כי לא ניתן להקטין את ההפרשה גם אם קיים בהלוואה שיפוי מביטוח, ומנגד ניתן לבטל הפרשה במקרים בהם הלוואה עמד בהסדר לסילוק פיגורים או בהסדר עקב חוב בעייתי לאחר תקופה של שנתיים.

עוד נקבע בחוזר כי הלוואה לדיור לצורך הדיווח הכספי תכלול הלוואות שניתנו "לכל מטרה" במשכון דירת מגורים, בהתאם לכך סווגו מחדש מרכיבי ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

הבנק אימץ את מרבית עקרונות ההוראה החדשה, כבר בעת פרסום הטייטה והשפעתה באה לידי ביטוי כבר בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2004.

אימוץ חלקים רבים מטייטת ההוראה בעבר, הביאו לכך שהשפעתה על הפרשות הבנק, בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2006 ולשנת 2006, הייתה שולית והגדילה את ההפרשה לחובות מסופקים בסך של כמיליון ש"ח בלבד. הפער האמור נובע בעיקר מהקטנת הפרשות בתאריך המאזן בגין תקבולים צפויים בגין שיפוי ביטוחי. על פי הנחיית המפקח, הקטנת הפרשות במקרים שצוינו, תעשה רק במקרה בו המזומן התקבל בבנק עד לתאריך הדוח הכספי.

שיטת ההפרשה הספציפית, שעיקרה בדיקת הביטחונות וההסתמכות תוך הפעלת מקדמי בטחון, חלה על אשראי לדיור שהיקפו מעל לתקרה שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים, על האשראי המסחרי, ועל האשראי הניתן במסגרת ליווי פיננסי לפרויקטי בניה.

שיעורה השנתי של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים ביחס לאשראי לציבור, לא כולל סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיע במחצית הראשונה של שנת 2007 ל-0.40% לעומת 0.38% בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת ההפרשה לחובות מסופקים, הכוללת הפרשה לפי עומק הפיגור, הפרשה ספציפית, הפרשה כללית והפרשה נוספת, לא כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, הגיעה בסוף המחצית הראשונה של שנת 2007 לסך של 514.6 מיליון ש"ח והיא היוותה 5.3% מהאשראי לציבור. זאת בהשוואה ליתרת הפרשה בסך של 494.7 מיליון ש"ח, לא כולל הפרשה בגין סיכון אשראי חוץ מאזני והפרשה מיוחדת, שהיוותה 5.0% מהאשראי לציבור בסוף המחצית הראשונה של שנת 2006.

הרווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכם ב- 54.0 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 61.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 12.7%.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 22.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 24.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 8.4%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 50.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 44.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 13.5%. הוצאות אלו כוללות את המרכיבים הבאים:

הוצאות משכורות והוצאות נלוות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 29.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 25.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 15%.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 7.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 6.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 10.8%.

הוצאות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 14.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 12.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 11.6%.

העליה נובעת בעיקרה מגידול בהוצאות מיחשוב בסך של כ-1.1 מיליון ש"ח ומגידול בסך של 0.6 מיליון ש"ח בהוצאות שירותים מקצועיים בבנק.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות והאחרות על ידי ההכנסות התפעוליות והאחרות הגיע במחצית הראשונה של שנת 2007 לשיעור של 45%, בהשוואה לשיעור של 55% בתקופה המקבילה אשתקד, ובהשוואה לשיעור של 51% בשנת 2006 כולה.

הרווח מפעולות רגילות לפני מסים הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 25.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 41.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-38.1%.

ההפרשה למסים הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 8.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 13.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 40.9%.

שיעור המס הסטטוטורי (כולל מס רווח) עומד על 38.53% בהשוואה לשיעור של 40.65% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בשיעור המס הסטטוטורי נובעת מתיקון פקודת מס הכנסה, אשר הקטין את שיעור מס החברות החל על הבנק, וכן מהפחתת שיעור מס שכר ורווח.

במחצית הראשונה של שנת 2007 עלה המדד הידוע בשיעור של 0.3% ונבע לבנק ניכוי לשמירת ההון בסך של 2.3 מיליון ש"ח, אשר הקטין את ההפרשה למס בסך של כ-0.9 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד המדד הידוע עלה בשיעור של 1.3% ונבע לבנק ניכוי לשמירת ההון בסך של כ-10.6 מיליון ש"ח, אשר הקטין את ההפרשה למס בסך של כ-4.3 מיליון ש"ח.

התשואה ברוטו על ההון, המתבטאת ביחס שבין הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים לבין ההון העצמי הממוצע, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2007 לשיעור של 6.2%, על בסיס שנתי, בהשוואה לשיעור של 10.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים בדבר תיקון בהוראת הדיווח לציבור בעניין "תשואות הרווח הנקי על ההון" והשפעתו על הנתונים המדווחים ר' להלן בסעיף "שונות" בדוח הדירקטוריון.

הרווח הנקי במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכם ב-17.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 36.8%.

התשואה נטו על ההון העצמי, המתבטאת ביחס שבין הרווח הנקי לבין ההון העצמי הממוצע, הגיעה במחצית הראשונה של שנת 2007 לשיעור של 4.2%, על בסיס שנתי, בהשוואה לשיעור של 7.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים בדבר תיקון בהוראת הדיווח לציבור בעניין "תשואות הרווח הנקי על ההון" והשפעתו על הנתונים המדווחים, ר' להלן בסעיף "שונות" בדוח הדירקטוריון.

הרווח הנקי למניה בת 1 ש"ח ע.ג. במחצית הראשונה של שנת 2007, הסתכם ב-13.53 ש"ח, בהשוואה לרווח למניה של 21.40 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2007 הסתכם ב- 10,111.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 10,464.2 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה בשיעור של 3.4%. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	30 ביוני 2007	31 בדצמבר 2006	שיעור השינוי *
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב-%
נכסים			
מזומנים ופקדונות בבנקים	247.8	542.1	(54.3)
אשראי לציבור	9,786.9	9,854.1	(0.7)
התחייבויות			
פקדונות הציבור	1,353.1	1,453.9	(6.9)
פקדונות מבנקים	7,476.4	7,712.1	(3.1)
פקדונות הממשלה **	37.1	38.2	(3.0)
כתבי התחייבות נדחים	261.1	288.6	(9.5)
הון עצמי	862.3	844.5	2.1

* השינוי באחוזים מתבסס על הנתונים בסכומם המלא.

** יתרות האשראי לציבור ויתרות פיקדונות הממשלה אינן כוללות אשראי לציבור מפיקדונות מיועדים שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה בסך של 2,079.8 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2007, בהשוואה לסך של 2,151.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2007 הסתכמה ב- 9,786.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 9,854.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, ירידה בשיעור של כ-0.7%.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007 העמיד הבנק אשראי מכספי בנק בהיקף של 721.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 636.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-13.5%.

סכומים אלה הינם בנטרול מיחזורים פנימיים, לגביהם ר' הסבר בפרק "פעילות הבנק לפי מגזרי פעילות".

להלן נתונים על הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר 2006			30 ביוני 2007		
	שיעור שינוי ב-%	% מסך האשראי לציבור	מיליוני ש"ח	% מסך האשראי לציבור	מיליוני ש"ח	
מטבע ישראלי לא צמוד	32.4	6.1	599.0	8.1	792.8	
מטבע ישראלי צמוד מדד	(1.5)	83.3	8,210.7	82.6	8,084.7	
מטבע ישראלי צמוד						
למטבע חוץ	(12.9)	10.6	1,044.4	9.3	909.4	
סך הכל	(0.7)	100.0	9,854.1	100.0	9,786.9	

במונחים שקליים קטן סך האשראי ב-67.2 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2007 בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2006.

באשראי מכספי אוצר, הקטין הבנק, כאמור, את היקף פעילותו.

נתוני ביצוע הלוואות על ידי הבנק כאמור לעיל אינם כוללים אשראי שניתן מפיקדונות מיועדים, שפירעונם מותנה במידת הגביה, בסך של 31.8 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2007, בהשוואה לסך של 46.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, אשר בהתאם להוראות המפקח על הבנקים אינם כלולים ביתרות האשראי לציבור שבמאזן.

להלן נתונים על סיכון האשראי הכולל, בגין חובות בעייתיים בניכוי ההפרשה לחובות מסופקים:

יתרה ליום			
31.12.2006	30.6.2006	30.6.2007	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
חובות בעייתיים* לדיור			
208.1	217.1	198.4	שההפרשה בגינם נערכה לפי עומק פיגור
81.0	84.4	76.6	שההפרשה בגינם אינה לפי עומק פיגור
137.1	144.9	122.9	בפיגור זמני (פיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים)
חובות בעייתיים* אחרים			
179.3	200.9	168.1	שאינם נושאים הכנסה
87.5	103.7	76.3	שאורגנו מחדש
2.2	7.2	13.8	בפיגור זמני
28.9	42.0	31.2	בהשגחה מיוחדת
-	-	-	מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית
724.1	800.2	687.3	סה"כ סיכון אשראי מאזני ללווים בעייתיים
193.6	210.8	245.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים
917.7	1,011.0	933.1	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים

* חובות בעייתיים בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2007, הסתכמו ב- 1,353.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,453.9 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה בשיעור של כ-6.9%.

להלן נתונים על הרכב פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה:

	31 בדצמבר 2006		30 ביוני 2007		
	שיעור שינוי ב- %	% מסך פיקדונות הציבור	שיעור שינוי ב- %	% מסך פיקדונות הציבור	
מטבעי ישראלי צמוד מדד	(7.0)	98.1	1,426.1	98.0	1,326.3
מטבעי ישראלי צמוד לדולר	(13.6)	1.4	19.8	1.3	17.1
מטבעי ישראלי לא צמוד	21.2	0.5	8.0	0.7	9.7
סך הכל	(6.9)	100.0	1,453.9	100.0	1,353.1

פיקדונות הציבור במטבעי ישראלי צמוד מדד קטנו בשיעור של 7%.
במונחים שקליים קטנו סך כל פיקדונות הציבור ב- 100.8 מיליון ש"ח בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2006.

סך כל פיקדונות הציבור ביחס ליתרת אשראי לציבור היווה ליום 30 ביוני 2007 כ-13.8%, בהשוואה לכ-14.8% ליום 31 בדצמבר 2006.

פקדונות מבנקים ליום 30 ביוני 2007, הסתכמו ב- 7,476.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 7,712.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה בשיעור של כ-3.1%.

	יתרת פקדונות		
	מבנקים בקבוצה	מבנקים אחרים	סה"כ
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
30 ביוני 2007	6,745.3	731.1	7,476.4
31 בדצמבר 2006	6,947.2	764.9	7,712.1

האמצעים ההוניים

האמצעים ההוניים ליום 30 ביוני 2007, הסתכמו ב- 1,073.3 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,081.8 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, ירידה בשיעור של 0.8%.

ההון העצמי ליום 30 ביוני 2007, הסתכם ב- 862.3 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 844.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, עליה בשיעור של 2.1%.

יחס ההון העצמי לסך כל הנכסים ליום 30 ביוני 2007, הגיע לשיעור של 8.5%, בהשוואה לשיעור של 8.1% ליום 31 בדצמבר 2006.

יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2007, הגיע לשיעור של 9.9%, בהשוואה לשיעור של 9.5% ליום 31 בדצמבר 2006.

יחס ההון לרכיבי סיכון, כפי שהוגדרו בהנחיות המפקח על הבנקים, ליום 30 ביוני 2007, הגיע לשיעור של 12.3%, בהשוואה לשיעור של 12.0% ליום 30 ביוני 2006, ושיעור של 12.2% ליום 31 בדצמבר 2006.

הון משני. ההון המשני של הבנק ליום 30 ביוני 2007 הסתכם ב- 211.0 מיליון ש"ח, והוא כולל סך של 18.4 מיליון ש"ח בגין הפרשה כללית לחובות מסופקים וסך של 192.6 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים. היקף כתבי ההתחייבות הנדחים מוגבל ל-50% מההון הראשוני. ליום 30 ביוני 2007 עמד היחס האמור על שיעור של 22.3% (31.12.2006: 25.9%).

הנפקת כתבי התחייבות נדחים באמצעות חברת בת - דיסקונט משכנתאות הנפקות בע"מ - "חברת ההנפקות"

ביום 30 בנובמבר 2005 השלימה חברת ההנפקות גיוס של 125 מיליון ש"ח ערך נקוב כתבי התחייבויות נדחים סחירים (סדרה א') מתוך סדרה של 300 מיליון ש"ח ערך נקוב. תמורת ההנפקה הופקדה בבנק בפיקדון בתנאים הזהים לתנאי כתבי ההתחייבויות. בשנת 2006 מכר הבנק סכום של כ- 59 מיליון ש"ח מתוך סדרה זו. כתבי ההתחייבויות שנמכרו עד כה הוכרו על ידי בנק ישראל כהון משני של הבנק. יתרת כתבי ההתחייבויות הרשומים למסחר לתאריך הדוח עומדת על 116 מיליון ש"ח והינם מיועדים למכירה בהדרגה בהתאם לצרכי הבנק.

דיבידנד

לבנק אין מדיניות חלוקת דיבידנד. הבנק לא חילק דיבידנד לבעלי מניותיו בשנים האחרונות.

מצב הנזילות וגיוס מקורות

תיק הפיקדונות שמחזיק הבנק קטן בשיעור של 3.7% מסך של 9,204.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, לסך של 8,866.6 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2007. תיק האשראי לציבור שמחזיק הבנק קטן בשיעור של 0.7% מסך של 9,854.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, לסך של 9,786.9 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2007.

היקף הפיקדונות מבנקים ביחס לתיק הפיקדונות עלה משיעור של 83.8% בסוף שנת 2006, לשיעור של 84.3% ביום 30 ביוני 2007.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

פעילות הבנק כמתווך פיננסי כרוכה בנטילת סיכונים, שהעיקריים שבהם: סיכונים פיננסיים וסיכונים אשראי. לסיכונים אלה מתלווים סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.

מדיניות ניהול הסיכונים נועדה לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת החשיפה לסיכונים שונים, וההפסד שיכול לבוע מהחשיפה לסיכונים אלה, גידור הסיכונים ברמות שונות, קביעת כלי בקרה ותכנון פעילות עתידית בהתאם לרמת הסיכון והתשואה.

מדיניות זו מתבססת על תחזיות והערכות שונות באשר להתפתחות מדדים שונים ומגמות במשק ובשוקי הכספים וההון.

ניהול הסיכונים מתבצע בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין שקובע בנק ישראל.

הנהלת הבנק הקימה ועדת סיכונים בראשות מנהל הסיכונים של הבנק ובה חברים חברי ההנהלה הבאים: גב' ענת קינן, מנכ"ל - מנהלת הסיכונים של הבנק;

גב' אתי לנגרמן, סמנכ"ל עסקי, קצין אשראי ראשי - מנהלת סיכוני אשראי;

מר איל פרץ, סמנכ"ל משאבי אנוש טכנולוגיות ותפעול - מנהל הסיכונים התפעוליים;

רו"ח אורית שמילוביץ, סמנכ"ל פיננסי כלכלי - מנהלת הסיכונים הפיננסיים;

*עו"ד אורלי קרונמן-דגן, סמנכ"ל, יועמ"ש ומזכירת הבנק - מנהלת הסיכונים המשפטיים.

*עו"ד אורלי קרונמן-דגן סיימה את תפקידה ביום 12 ביולי 2007. במועד זה מונה עו"ד יגאל בורוכובסקי למנהל הסיכונים המשפטיים.

הועדה עוסקת בגיבוש מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק בתחומים השונים, זיהוי תחומי סיכון חדשים ומוקדי סיכון במטרה לטפל בהם, יזום שינויים, מעקב ובקרה אחר הסיכונים. בנוסף, כל מנהל סיכונים מנהל תת ועדה לניהול הסיכונים בתחומו.

סיכונים פיננסיים

ניהול הסיכונים הפיננסיים הינו בכפוף למדיניות והחלטות הדירקטוריון. אחת לרבעון מובא בפני הדירקטוריון דוח ניהול סיכונים על פי הנחית נוהל בנקאי תקין 339, הכולל בין היתר נושאים הכרוכים בניהול הסיכונים הפיננסיים, מגבלות שנקבעו והחשיפות לסיכונים בפועל. כמו כן מובאות לדיון המלצות בנוגע לשינוי המגבלות לחשיפה, פעילות במכשירים פיננסיים חדשים, ונושאים שונים המתעוררים מעת לעת.

סיכוני שוק

סיכון שוק כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 339: סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוך מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת המחירים בשווקים השונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחיר מניות וסחורות).

הבנק מנהל את סיכוני השוק ככלל ביחס לחשיפה החשבונאית אשר הינה בדומה לחשיפה הכלכלית של הבנק.

סיכוני השוק העיקריים אליהם חשוף הבנק הינם סיכון ריבית וסיכון בסיס.

סיכון בסיס

סיכון הנובע מחשיפה בגין הפער שבין הנכסים לבין ההתחייבויות בבסיסי ההצמדה השונים. החשיפה לסיכון בסיס באה לידי ביטוי בהפסד שיכול להיגרם משינוי שע"ח או בממד המחירים עקב הפער האמור.

הבנק מודד את החשיפה בכל אחד ממגזרי ההצמדה: צמוד מדד, שקלי לא צמוד, צמוד דולר וצמוד אירו. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות חשיפה לסיכון הבסיס במגזרי ההצמדה השונים, כאחוז מההון הפעיל. המעקב אחר חשיפת הבסיס מבוצע על ידי בחינה חודשית של הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים. להלן המגבלות שנקבעו:

מגזר הפעילות	מגבלה	חשיפה בפועל 30.6.07
*צמוד מדד	25%-130% (פוזיציה חיובית בלבד);	34%
צמוד דולר	8% - (8%) מההון הפעיל;	1%
צמוד אירו	4% - (4%) מההון הפעיל;	0%
שקלי לא צמוד	לא נקבעה מגבלה ספציפית	
	היקף הפעילות נגזר מהפוזיציות במגזרים אחרים	65%

*בתחילת חודש יולי 2007 שונתה המגבלה במגזר צמוד המדד כלהלן: 0%-130% (פוזיציה חיובית בלבד).

כמו כן, נקבעו מגבלות לפעילות מתן אשראי בכל מגזר הצמדה כדלקמן:

במגזר צמוד המדד – ללא הגבלה.

במגזר השקלי הלא צמוד – עד 900 מיליון ש"ח.

במגזר צמוד הדולר – עד 1,508 מיליון ש"ח.

במגזר צמוד האירו – עד 200 מיליון ש"ח.

הבנק עמד במחצית הראשונה של שנת 2007 במגבלות שנקבעו.

להלן הרגישות לשינויים בשערי חליפין של המטבעות העיקריים על הון הבנק ליום 30 ביוני 2007:

	דולר	אירו
	במש"ח	
עלייה של 5% בשע"ח	1.3	(0.7)
עלייה של 10% בשע"ח	(1.2)	(1.4)
ירידה של 5% בשע"ח	(1.9)	0.6
ירידה של 10% בשע"ח	(4.1)	0.9

סיכון ריבית

החשיפה לשינוי בשיעור הריבית בעתיד כתוצאה מפער בזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות והשפעתם על הרווח העתידי של הבנק ושחיקת הונו העצמי, פוזיציות המתומחרות בריבית קבועה מול משתנה, והשפעה שונה של שיעור הריבית על מכשירים פיננסיים שונים.

הבנק מצמצם את החשיפה לסיכון הריבית על ידי הקבלה, ככל האפשר, של משך החיים הממוצע של הנכסים וההתחייבויות.

דירקטוריון הבנק קבע את המגבלות הבאות לסיכון הריבית:

א. מגזר הפעילות	מגבלה
צמוד מדד	פער מח"מ של עד שנה (בהתחשב בפירעונות מוקדמים של האשראי);
צמוד דולר	פער מח"מ בהלוואות חדשות של עד שנה וחצי (בהתחשב בפירעונות מוקדמים של האשראי);
צמוד אירו	פער מח"מ בהלוואות חדשות של עד שנה וחצי (בהתחשב בפירעונות מוקדמים של האשראי);
שקלי לא צמוד	פער מח"מ של עד שנתיים (בהתחשב בפירעונות מוקדמים של האשראי).

לשיעור הפירעון המוקדם משמעות מהותית בקביעת גובה החשיפה, היות והפירעון המוקדם מקצר את משך החיים הממוצע של הנכסים.

שיעור הפירעון המוקדם שנלקח בניתוחי סיכונים השוק מתבסס על ממוצע הפירעון המוקדם בכל המגזרים הפיננסיים בחמש השנים האחרונות. המודל צופה את הפירעונות המוקדמים על בסיס נתונים היסטוריים.

שיעור הפירעון המוקדם הממוצע בחמש השנים האחרונות עמד על 7.04%.

שיעור הפירעון המוקדם הממוצע במחצית הראשונה של שנת 2007 עמד על 7.95% ובתקופה המקבילה אשתקד עמד על 6.5%.

ב. הפסד מקסימלי של 10% מההון בתרחיש של עליה מקבילה של 1% בעקום הריבית. הבנק עמד במגבלות שנקבעו במחצית הראשונה של שנת 2007.

סיכון אופציות גלומות

במרבית הנכסים וההתחייבויות של הבנק במגזרים צמודי המט"ח קיימת ריצפה של שע"ח המהווה אופציה על-פי הגדרת FAS-133.

אופציה זו הינה מכשיר המשובץ בנכס הבסיס ואינה משמשת לצרכי הגנה.

סיכון הנובע מאופציות גלומות בנכסים או בהתחייבויות: סיכון הנובע משינוי בשווי ההוגן של האופציה, כתוצאה משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווי האופציות (כגון: סטיית תקן, שיעורי הריבית, מחיר בשוק של נכס הבסיס וכו').

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות להיקף הפעילות במגזרי ההצמדה השונים, אך לא נקבעו מגבלות ספציפיות להיקף הפעילות בנכסי הבסיס של האופציות הגלומות.

הבנק מצמצם את החשיפה על ידי פעילות מקבילה בנפח נכסי הבסיס בנכסים ובהתחייבויות ופועל ככל שניתן לצמצום הפער במשך החיים הממוצע של הנכסים וההתחייבויות.

הבנק נערך לפעילות בנכסי הבסיס שאינם כוללים אופציות גלומות, השפעת פעילות כאמור הינה שולית על התיק הקיים לבנק.

סיכון נזילות

סיכון נזילות כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 342: הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי ולהונו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי הנזילות שלו.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות על פי ההוראה האמורה.

ההוראה דורשת לקיים יחס של נכסים נזילים להתחייבויות לתקופה של עד חודש, שלא יפחת מ-1.

ההוראה מאפשרת לבנקים המנהלים את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי מבוסס היטב, להגדיר את יחס הנזילות האמור תוך התחשבות בנכסים הנוספים לנכסים הנזילים ותוך התאמת ההתחייבויות לתקופת פירעון עד חודש.

הבנק פועל במסגרת מדיניות נזילות אשר הותוותה על ידי הדירקטוריון, במסגרת מודל פנימי. המדיניות קובעת מגבלות לחשיפה לסיכון הנזילות על פי טווחי זמן שונים, תוך התחשבות בהתנהגות התזרים בתרחישים שונים.

תזרים המזומנים של הבנק הינו ארוך טווח, כאשר תזרים המזומנים הנובע מהנכסים ארוך יותר מתזרים המזומנים הנובע מההתחייבויות. תזרים המזומנים של הנכסים כולל בתוכו מרכיב של אי ודאות עקב ביצוע פירעונות מוקדמים. הפירעונות המוקדמים מקצרים את משך החיים הממוצע של תזרים הנכסים. הבנק אומד את מצב הנזילות על בסיס יומי ובפרקי זמן שונים ביחס למגבלות שנקבעו.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לטווחי הזמן השונים, כדלקמן:

טווח קצר - עד חודש - יחס נכסים נזילים להתחייבויות לתקופה של חודש שלא יפחת מאחד.

טווח בינוני - עד שלושה חודשים - התזרים השלילי החזוי לא יעלה על 300 מיליון ש"ח.

- עד שישה חודשים - התזרים השלילי החזוי לא יעלה על 500 מיליון ש"ח.

- עד שנה - התזרים השלילי החזוי לא יעלה על 750 מיליון ש"ח.

טווח ארוך - לכל תקופה מעל שנה המגבלה השנתית הינה תזרים שלילי חזוי בתקופה, שלא יעלה על 1,000 מיליון ש"ח.

הבנק עמד במחצית הראשונה של שנת 2007 במגבלות שנקבעו.

סיכוני אשראי

מדיניות האשראי של הבנק מגדירה את הקריטריונים שמטרתם הבטחת איכות האשראי והקטנת הסיכונים הנובעים ממנו, לרבות הפרמטרים לסינון ומיון לווים ובקשות אשראי, בחינת יכולת ההחזר של הלווים, סוגי הביטחונות שישמשו להבטחת האשראי, מקדמי הביטחון, עקרונות לניהול, מעקב ובקרה אחר האשראי והביטחונות ומערך הסמכויות בבנק.

מדיניות האשראי מתעדכנת אחת לשנה ולאחרונה עודכנה בחודש נובמבר 2006.

תיק האשראי של הבנק מאופיין בפיזור גבוה של לווים הנובע מהתמקדות הבנק באשראי למשקי בית. בנוסף, מכיל התיק הקיים אשראי היסטורי הנובע מפעילותו הענפה של הבנק בעבר בתחום ליווי הבניה-פעילות שהצטמצמה עם השנים.

מדיניותו של הבנק בשנים האחרונות הינה התמקדות בפעילות בתחום המשכנתאות ובמימון ליווי בניה למגורים בצורה ממוקדת כתמיכה לפעילות הבנק בתחום המשכנתאות. מדיניות זו תורמת לפיזור תיק האשראי הקיים בין מספר רב של לווים, בפיזור גיאוגרפי רחב. בנוסף, מממן הבנק גם אשראי לרכישת נכסים ביעוד למשרדים למסחר ולתעשייה קלה לשימוש עצמי וכנכסים מניבים.

הבנק קבע חשיפה מאזנית מקסימלית למגזרי הפעילות העסקיים שאינם משכנתאות לדיור (לווי בניית נדל"ן ומימון רכישת נדל"ן מסחרי). ליום 30 ביוני 2007 הבנק לא התקרב למגבלה שקבע בכל אחד מהתחומים.

הבנק הגדיר מגבלות פנימיות לחשיפה ללווה בודד ולקבוצת לווי, מעבר למגבלות הרגולטוריות. הבנק אינו חורג ממגבלות אלו. הבנק אינו חשוף לענפי משק רבים, אלא מתמקד במגזר הנדל"ן (בין במישרין כאשראי עסקי בתחומי הנדל"ן ובין בעקיפין היות וביטחונותיו הם רובם ככולם נדל"ן).

הבנק פועל לצמצום הסיכון הכרוך בהתמקדות במגזר אחד על ידי העמקת היכרותו את הענף והימנעות ממימון מגזרים בתוכו המוגדרים כבעלי סיכון גבוה. בהתאם, אין הבנק מעניק מימון חדש לבתי מלון, לאולמות שמחה, לנדל"ן לתעשייה הכבדה ולקניונים, ומנגד הבנק מממן יחידות דיור, נדל"ן למשרדים וחנויות ונדל"ן לתעשייה קלה.

בתחום ליווי הבניה מממן הבנק כיום בעיקר פרויקטים לדיור, בהיקפים בינוניים, ללוויים איכותיים ובאזורי ביקוש.

עיקר הביטחונות כנגד תיק האשראי בבנק הינם נדל"ניים, מרביתם יחידות מגורים ברחבי הארץ ומקצתם נכסים מסחריים. בשוליים מקבל הבנק כבטוחות גם פיקדונות נזילים וערבויות בנקאיות. מדיניות האשראי של הבנק קובעת מרווחי ביטחון על סוגי הנכסים השונים בהתאם לסיכוני מימושם וסיכוני תנודתיות בשווי השוק שלהם לאורך הזמן.

בתחום ליווי הפרויקטים קבע הבנק קריטריונים של הון עצמי מינימלי ופרמטרים מינימליים נדרשים בתכנית העסקית לליווי, כבסיס לקבלת הזכויות במקרקעין כביטחון ולליווי הפרויקט.

הבנק הגדיר בנהליו את המסמכים והפרטים הנדרשים לצורך בחינת בקשת אשראי הכוללים בין השאר מדיניות "הכר את הלקוח", בחינת כושר ההחזר שלו בהתאם לאופיו (פרטי, חברה), בחינת העסקה, מטרתה והביטחונות המוצעים בגינה.

הבנק מפעיל בקרת איכות אשראי עוד בתהליך העמדתו, באמצעות מערך עורפי המשמש יחידת חיתום ובחינה לפעילות הסניפים בתחום המשכנתאות טרם העמדת האשראי. בתחום ליווי הבניה מפעיל הבנק מחלקה עסקית המתמחה בפעילות זו.

דירקטוריון הבנק הגדיר את הסמכויות למתן אשראי לבעלי תפקידים ולוועדות אשראי. הבנק מבצע תהליכי הפקת לקחים ומקיים הדרכות לעובדיו על מנת לשמר ולשפר את הרמה המקצועית בתחום האשראי.

הבנק סוקר מדי תקופה את תיקי האשראי הגדולים בהתאם למדרג הסמכויות שאישר הדירקטוריון. בנוסף, קיימת בבנק מערכת דירוג לקוחות המספקת ציון לכל לקוח בהתאם לדרישות והגדרות בנק ישראל. המערכת משמשת כלי נוסף בקבלת ההחלטות.

הבנק החל להיערך ליישום הנחיות באזל 2, במסגרת קבוצת דיסקונט. (ר' להלן).

בבנק פועלת יחידה לבקרת אשראי הכפופה ליו"ר הדירקטוריון אשר בוחנת מדגמית ותקופתית את איכות הלוואה ואיתנותו הפיננסית, חשיפת הבנק מולו, טיב הביטחונות ומהימנות דירוגו. כמו כן בוחנת היחידה את סיווג החייב וגובה ההפרשה באשראי בעייתי.

בשנים 2004-2005 התמקד הבנק במיפוי תיק החובות הבעייתיים שלו תוך ביצוע הפרשות בהיקפים ניכרים וקביעת תהליכים מובנים לצורך גביה והסדרי פירעון במטרה להקטין את היקף החוב שסיכויי גבייתו נמוכים.

בנוסף, דירקטוריון הבנק קבע את הקווים המנחים לניהול החובות הבעייתיים ולשיעורי ההשענות על הבטוחות. בשנים 2006 ו-2007 ממשיך הבנק בפעילות נמרצת בתחום זה. לדעת הנהלת הבנק, תהליך זה תורם לשיפור תיק האשראי הקיים בבנק.

באזל 2

בחודש אוקטובר 2004 הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטה ראשונית של קווים מנחים לבנקים בנושא דירוג אשראי לחברות, בנקים ומדינות, שגובשה במסגרת היערכות הפיקוח על הבנקים בישראל להחלת עקרונות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.

מתוכנו של מסמך זה, כמו גם מפרסומי "באזל 2", ניתן להעריך שיישום העקרונות והדרישות הנכללים במסגרת זו צפוי להיות תהליך ארוך ועתיר משאבים.

עקרונות "באזל 2", אשר גובשו בתהליך בינלאומי ממושך בועדת באזל, נועדו בראש ובראשונה לקדם את רמת ניהול הסיכונים במערכת הבנקאות העולמית, ובכלל זה את ניהול הלימות ההון.

בין יעדי באזל 2: הבטחת היציבות של המערכת הפיננסית, התייחסות מקיפה יותר לסיכונים ופיתוח דרישות הון שתתאמנה לרמת הסיכון של כל בנק ספציפי.

החידושים בבאזל 2 מתמקדים בשיפור מדידת הסיכונים בתאגיד בנקאי, בעיקר סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים, והקצאת ההון בגינם. בניגוד למצב הקיים, בו נדרשת הקצאת הון כנגד החשיפה לסיכונים אשראי ולסיכונים שוק בלבד, המלצות באזל 2 דורשות הקצאת הון גם כנגד החשיפה לסיכונים תפעוליים. כמו כן, מאפשרות המלצות באזל 2 שימוש במודלים מתקדמים לצורך הקצאת ההון כנגד סיכונים אשראי.

ההמלצות בנויות משלושה נדבכים:

- נדבך 1 – דרישות הון מינימליות – מטרתו להרחיב ולשפר את מסגרת המדידה הקיימת שנקבעה בשנת 1988;
- נדבך 2 – הרחבת תהליכי הבחינה על ידי הפיקוח על הבנקים – כולל הלימות ההון של המוסד הפיננסי ותהליכי הניהול והערכת הסיכונים שלו;

- נדבך 3 – גילוי נאות – באמצעות הרחבה של המידע הפומבי בדבר הסיכונים להם חשוף הבנק. בטייטה שהועברה לבנקים נקבעו סטנדרטים בסיסיים לבניית מערכות לדירוג לווים, לתפעולן, לאמידת רכיבי הסיכון ולביצוע בדיקות תקפות למערכות ולאומדנים. בטייטה הושם דגש על מנגנוני הפיקוח והבקרה על מערכות הדירוג ובפרט על מעורבות ההנהלה והדירקטוריון ואחריותם לפעילות נאותה של מערכות הדירוג ולמהימנות מודל הדירוג.

הבנק החל היערכותו לנושא במהלך שנת 2006 לשם כך התקשר הבנק במסגרת קבוצת דיסקונט עם יועצים חיצוניים במטרה לאמץ שיטות מיטביות ומוכחות בתחום (best practices).

טייטת הוראות בעניין באזל 2

בסוף חודש מרס 2007 הפיץ המפקח על הבנקים טייטת הוראה בנושא של מסגרת עבודה מתוקנת למדידת הון ותקני הון (באזל 2), המתייחסת לגישות הסטנדרטיות לחישוב דרישות הון מזעריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, כפי שקבעה ועדת באזל.

הגישה הסטנדרטית למדידת דרישות הון בגין סיכונים אשראי מבוססת על דירוגים חיצוניים המבוצעים על ידי חברות לדירוג אשראי, בעוד דרישת ההון בגין סיכונים תפעוליים, הנדרשת לראשונה בבאזל 2, לפי הגישה הסטנדרטית מתייחסת להכנסה גולמית לפי קווי עסקים.

המפקח הודיע על כוונתו לקבוע כי החל משנת 2009, כל תאגיד בנקאי ישראלי יישם את באזל 2. בעת היישום לראשונה, כל תאגיד בנקאי יישם את הגישה המתאימה לרמת המוכנות שלו. עם זאת, כל תאגיד בנקאי נדרש לנקוט בצעדים שיבטיחו כי ב-2009 יהיה ערוך ליישם את באזל 2.

הטייטה הופצה לאחר סידרת מפגשים שקיים הפיקוח עם תאגידים בנקאיים כדי לעמוד מקרוב על מוכנותם לפרויקט זה.

המפקח הודיע כי במהלך החודשים הקרובים יקיים הפיקוח מפגשים עם נציגי התאגידים הבנקאיים וגופים אחרים, במטרה לדון, להסביר ולסייע בהטמעת המודל הסטנדרטי.

במקביל לפרסום ההוראה האמורה פירסם המפקח טייטת הוראה הכוללת את השלבים המוצעים לאימוץ דרישות הגילוי שנכללו בנדבך 3 של באזל 2 בהוראות הדיווח לציבור, ונקבע דיון גם בה.

בחודש מאי פנה בנק ישראל במכתב לבנקים לפיו,

א) הודיע שהקים לאחרונה שישה צוותי פעולה לגיבוש הדרישות מהתאגידים הבנקאיים בנושאים שונים הקשורים בבאזל 2, כדלקמן: מודל סטנדרטי לסיכונים אשראי, שוק וסיכונים תפעוליים; מודל הדירוג הפנימי לסיכונים אשראי (IRB); הליך פנימי של הערכת נאותות הלימות הון (ICAAP – נדבך 2); הליך הסקירה וההערכה הפיקוחית (SREP – נדבך 2); QIS – סקר השפעה כמותית; עדכון הגדרת בסיס ההון. הבנקים נדרשו להעביר את אנשי הקשר שיעמדו מול כל אחד מהצוותים. הנהלת הבנק קבעה את אנשי הקשר הרלוונטיים ברמת סמנכ"לים. כל סמנכ"ל צוות מטעמו אנשים רלוונטיים.

ב) הנחה את הבנקים לקיים מערך דיווח באשר להתקדמות הטיפול בבאזל 2, כדלקמן: הגשת דיווחים רבעוניים לדירקטוריון הבנק תוך חודש מתום כל רבעון, עותק מדיווח לדירקטוריון יישלח במקביל לפיקוח על הבנקים, פרוטוקול הדיון בדירקטוריון יישלח לפיקוח על הבנקים.

דיווח ראשון במסגרת זו הוגש לדירקטוריון בראשית אוגוסט 2007.

הבנק נערך להתחיל בביצוע ניתוח פערים מעמיק, הכולל זיהוי הפערים בין המלצות באזל 2 למצב הקיים ולבנות תוכנית יישום לצמצום הפערים במהלך המחצית השנייה של השנה.

סמנכ"ל עסקי, שהינה קצינת אשראי ראשית ומנהלת סיכוני האשראי בבנק, אחראית בבנק לנושא באזל 2.

הבנק פועל לנושא יישום באזל 2, במסגרת הקבוצה הבנקאית בהנחיית חברת האם וזאת בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים.

בהמשך לצעדים אלו, הודיע בנק ישראל לבנקים ביום 1 ביולי 2007, כי בכוונתו להפיץ לתאגידים הבנקאיים סקר השפעה כמותית (QIS) שנועד לאמוד את השפעת יישום "המודלים הסטנדרטיים" – על התאגידים הבנקאיים. התאגידים הבנקאיים יחויבו לסיים את עריכת האומדן, כאמור – בתוך שישה חודשים ממועד הפצת הסקר.

קצין ציות

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין 308 מינה הבנק קצין ציות הכפוף ישירות למנכ"ל. קצין הציות בודק באופן שוטף את קיום ההוראות הצרכניות להן כפוף הבנק וכן אחראי להדרכת העובדים בנושא זה. אחת לרבעון מתקיימת ישיבת ציות של הנהלת הבנק בה מדווח קצין הציות על ממצאי הרבעון ואחת לשנה מדווח קצין הציות לדירקטוריון.

סיכונים תפעוליים

פעילותו של הבנק כרוכה בפעולות רבות שכרוך בהן סיכון תפעולי. הבנק פועל לריכוז המידע אודות סיכונים תפעוליים ואירועים המהווים מימוש סיכון תפעולי ולצמצום הסיכונים וזאת במסגרת פורום סיכונים תפעוליים.

באופן שוטף מתכנס פורום הסיכונים התפעוליים הכולל אחראים יחידתיים לסיכונים תפעוליים שדיווחיהם השוטפים מהווים בסיס לדיוני הפורום, במקביל מתבצעות פעילויות שוטפות לאיתור סיכונים וניהול מעקב ובקרה אחר הטיפול בסיכונים התפעוליים.

מערכות המידע של הבנק הן ברובן בנות שנים רבות ותמיכתן בפעילות העסקית הנדרשת ובצרכים עתידיים הינה מוגבלת. בנוסף קיים צורך במיכון של תהליכי עבודה ידניים, עתירי כ"א, שבגינם מפעיל הבנק מערך תהליכי בקרה שגם הוא עתיר כ"א. צמצום הסיכונים התפעוליים שקשורים לעבודה הידנית הרבה יתבצע באמצעות פרויקט שמים.

הבנק ביצע ניתוח פערים מול דרישות נוהל בנקאי תקין מס' 357, והחל בפעילות מדורגת לסגירת הפער, פעילות זאת החלה כבר בשנת 2006.

במהלך הרבעון השני של שנת 2007 הוצג הסקר לועדת המיחשוב של הדירקטוריון ונבנתה תוכנית עבודה לסגירת הפערים.

הבנק גיבש ועדכן את תוכנית היערכותו לשעת חרום, שכללה בחירת אתר גיבוי (DRP), אפיון הפתרון והצטיידות מתאימה בחומרה ותוכנה.

ברבעון אחרון של שנת 2007 תתבצע בדיקה חוזרת של מיפוי המערכות הפעילות בבנק מול מערכות באתר הגיבוי.

התבצעה במחצית הראשונה של שנת 2007 בדיקת אבטחת מידע לאתר האינטרנט החדש של הבנק.

בשנת 2006 נערך בבנק סקר סיכונים מעילות והונאות. הסקר נסתיים בשנת 2007 ואושר על ידי ההנהלה והדירקטוריון.

הבנק ביצע סקר אבטחה פיזית בבנייני המשרדים של הבנק אשר נערך על ידי גורם מקצועי חיצוני, יישום ההמלצות בוצע ברובו במהלך שנת 2006, בין השאר נמנעה כניסת גורמים לא מורשים לבנק והוצבו מצלמות אבטחה.

ברבעון השני של שנת 2007, בוצע סקר אבטחת אש, תוקנו הליקויים ובוצעה הדרכה להגברת המודעות בפורום מורשי חתימה.

בעקבות פרסום טיוטת ההוראה בעניין באזל 2 בסוף חודש מרס 2007, כאמור לעיל, הוחל בהתארגנות פנימית בתחום הסיכונים התפעוליים, תוך השתלבות הבנק בנושא זה במסגרת ההיערכות הקבוצתית לטיפול בתחום. בין השאר נבחנת האפשרות להסתייע במערכת לניהול הסיכונים התפעוליים שמפתחת חברת האם. במקביל בוחן הבנק חברות פוטנציאליות לביצוע מיפוי הסיכונים התפעוליים בהתאם לדרישות באזל 2.

בעקבות טיוטת קווים מנחים בנושא הבקרה הפנימית שפרסם המפקח על הבנקים, מינה הבנק גורם בכיר לריכוז הבקרה והבנק החל בבניית מערכת בקרה פנימית נאותה שתתמוך ביישום ההוראות.

סיכונים משפטיים

סיכון משפטי מוגדר בהוראת בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.

בין הסיכונים המשפטיים העיקריים, העשויים להשפיע על יכולת הבנק לאכוף חוזה מן הבחינה המשפטית, ניתן למנות את אלה:

- חוסר סמכות ו/או כשרות משפטית של צד להסכם;
- אי החתמה על מסמכים, אובדן מסמכים או טעויות במילוי מסמכים משפטיים;

- אי-רישום בטחונות, או טעויות ברישום בטחונות להבטחת הלוואה;
- פרשנות בדיעבד של בית המשפט את ההסכמים ו/או הוראות דין המעמידה את הבנק בסיכון משפטי גבוה ביחס לאומד דעתו בעת העמדת הלוואה;
- אי חוקיות;
- חדלות פירעון, פגיעה או מוות של מי שהוא צד להסכם עם הבנק (סיכון אשראי אשר חושף את הבנק למצב של סיכון משפטי);
- שינוי בנכס הבסיס או מכירתו בתרמית לצד שלישי תם לב, תוך פגיעה בזכויות הבנק.

במסגרת ניהול הסיכונים המשפטיים נקבע בבנק פורום סיכונים משפטיים המורכב ממשפטני הבנק אשר מתכנסים לפחות פעם ברבעון ודנים בסיכונים המשפטיים המתעוררים בבנק מעת לעת. מסקנות הפורום מדווחות לפורום הסיכונים הכללי של הבנק.

הבנק פועל לאיסוף וריכוז מידע בקשר לסיכונים המשפטיים, ריכוז הממצאים בדבר סיכונים אלה והטיפול בהם, גיבוש תהליכים, עיצוב נהלים ויצירת שגרת דיווח.

בנהלי הבנק שזורות הוראות המחייבות את פקידיו לפנות במקרים מסוימים לקבלת יעוץ מהאגף המשפטי. הסכמים של הבנק והתחייבויות של הבנק, שאינם במהלך העסקים הרגיל, מובאים לאישור האגף המשפטי. תביעות נגד הבנק מטופלות על ידי עורכי דין חיצוניים תוך הנחיה ופיקוח של האגף המשפטי. שילוב עורך דין חיצוני במתן שירותים משפטיים לבנק מובא לאישור האגף המשפטי.

סיכון תחרותיות

ענף בנקאות המשכנתאות מאופיין בתחרות עזה בין הבנקים, שהביאה במשך השנים לירידה במרווחים הפיננסיים. מסורתית, נהנה הענף מהכנסות תפעוליות גבוהות (בעיקר בגין מתן שירותים לאוצר ומכירת ביטוח אגב מתן משכנתא) ומיחס כיסוי תפעולי גבוה שאיפשר ירידה במרווחים הפיננסיים. בשנים האחרונות נשחקו מהותית ההכנסות התפעוליות של הענף (בעיקר עקב מדיניות משרד האוצר) ויחס הכיסוי התפעולי הלך וקטן.

למרות ירידת יחס הכיסוי תחרות המחירים בענף נמשכת.

פעילות הבנק לפי מגזרי פעילות

הדיווח לפי מגזרי פעילות מתבסס על שימוש באומדנים, הנחות והערכות המשפיעים הן על הגילוי והדיווח והן על כל סכום כמותי שניתן בדיווח זה.

רקע

הבנק נותן אשראי מכספי הבנק במגזרי הפעילות הבאים:

1. הלוואות לרכישת או לבניית דיור;
2. הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים;
3. הלוואות לרכישת או לבניית נדל"ן מסחרי;
4. ליווי פיננסי לפרוייקטי בניה.

כדי לאפשר את הפעילות במגזרי הפעילות האמורים, עוסק הבנק בגיוס מקורות למימון האשראי. במסגרת הלוואות לרכישת או לבניית דיור מבצע הבנק עבור משרד הבינוי והשיכון גם מתן אשראי ומענקים לזכאים.

להלן יסקרו מגזרי הפעילות האמורים.

יחוס ההכנסות וההוצאות למגזרים השונים

הכנסות מימון

הכנסות המימון יוחסו באופן ספציפי למגזרי הפעילות.

הוצאות מימון

הוצאות המימון יוחסו בהתחשב בקיזוז ההון שיוחס לכל מגזר ואשר חושב על בסיס יתרות נכסי סיכון בכל מגזר ביחס ליתרה הכוללת של נכסי הסיכון. ברבעון המקביל אשתקד יחוס הוצאות המימון בוצע על בסיס נפח יתרת האשראי מבלי להתחשב בהון אשר כאמור מחושב על בסיס יתרות הסיכון בכל מגזר, בהתאם לכך סווגו מחדש מספרי ההשוואה ליום 30 ביוני 2006.

הכנסות תפעוליות

ההכנסות התפעוליות בעיקרן יוחסו באופן ספציפי לכל מגזרי הפעילות.

יתרת ההכנסות התפעוליות שלא יוחסו ספציפי, יוחסו על בסיס נפח יתרת אשראי בכל מגזר ביחס ליתרה הכוללת של האשראי.

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות כגון משכורת ונלוות, אחזקה, פחת והוצאות אחרות מיוחסות למגזרי הפעילות חלקן בהתאם לייחוס ישיר, חלקן לפי יחס יתרת האשראי וחלקן לפי יחס היקף הפעילות.

מתן אשראי חדש

כמפורט בפרק "התפתחויות עיקריות במשק הישראלי" לעיל, שוק הנדל"ן התאפיין במחצית הראשונה של שנת 2007 במגמה מעורבת שאפיינה את סוף שנת 2006 שעיקרה- התעוררות נדל"נית במגזרי נדל"ן מסויימים והמשך ההאטה או עמידה במקום במגזרי נדל"ן אחרים.

מתן אשראי מכספי בנק:

שיעור גידול (קיטון)	אשראי מכספי הבנק		שיעור הגידול (קיטון)	אשראי מכספי הבנק		
	רבעון שני			מחצית ראשונה		
	2006	2007		2006	2007	
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
באחוזים			באחוזים			
17.2	310.3	363.8	13.5	636.1	721.9	הלוואות חדשות
48.0	5.0	7.4	(0.3)	19.8	19.7	ללא מיחזורים
						הלוואות שמוחזרו
17.7	315.3	371.2	13.1	655.9	741.6	סה"כ כולל
						מיחזורים פנימיים

שוק מיחזור המשכנתאות

שוק המיחזורים שאפיין את שנת 2005 הסתיים ודעך בשנת 2006 ככל שהריביות לטווח ארוך ירדו. עם ירידת הריביות בטווח הארוך בשוק המשכנתאות מורגשת התעוררות למיחזורים. מיחזור משכנתאות מלכתחילה כדאי רק לחלק מאוכלוסיית בעלי המשכנתאות, לגביהם חסכון הריבית שאותו ישיגו על ידי המיחזור יהיה גבוה מקנס הפירעון המוקדם בו יחויבו בעת המיחזור.

מתן אשראי מכספי מדינה

במחצית הראשונה של שנת 2007 נמשכה הירידה במתן אשראי מכספי מדינה הנובעת ממדיניות האוצר לשחיקת כדאיות והיקף הזכאות.

אסטרטגית הבנק

הבנק ימשיך לתת אשראי במגזרי הפעילות שבהם פעל בעבר. הבנק רואה את עיקר פעילותו ואת מנוף ההתרחבות שלו לשנים הבאות בתחום האשראי לדיור (הן אשראי לרכישת או לבניית דיור והן אשראי לכל מטרה בשעבוד דירת מגורים) ועיקר מאמצי השיווק והמכירות של הבנק מוטים למגזרים אלו.

מגבלות חקיקה

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות אשר חלות על מערכת הבנקאות בישראל, מצד גורמי פיקוח שונים, ובכלל זה: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, ועוד. להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על המגזרים בהם פעל הבנק.

מגבלת לווה בודד וקבוצת לווים - במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה שלפיה היקף החבות המותרת ללווה בודד לא תעלה על 15% מההון הראשוני והמשני, כהגדרתם בהוראות, ולקבוצת לווים על 30% מההון האמור. הבנק עומד במגבלות אלה.

ריכוזיות אשראי ענפית - על פי הוראות ניהול בנקאי תקין נדרשת הפרשה נוספת בגין ריכוזיות אשראי בהלוואות לדיור כאשר יתרת ההלוואות לדיור שבגין נעשתה הפרשה לפי עומק הפיגור, בניכוי ההפרשה, עולה על 1.5% מסך כל יתרת ההלוואות לדיור.

ליום 30 ביוני 2007 היחס האמור עמד על 2.7% וסכום ההפרשה שנדרש הינו 3.0 מיליון ש"ח.

נכסי סיכון - במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חלה מגבלה על היקף נכסי הסיכון של תאגיד בנקאי ברמה נתונה של הון (כהגדרתו בהוראה). יחס ההון המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 9%. נכון ליום 30 ביוני 2007 יחס ההון של הבנק עמד על שיעור של 12.3%.

ביטוח אגב משכנתא - בפברואר 2005 פרסם המפקח על הבנקים הנחיה על מדיניות חדשה שגובשה בשיתוף המפקח על הביטוח בנושא ביטוח אגב משכנתא לדיור. (לפרטים ר' להלן בפרק "ביטוח אגב מתן משכנתא").

מגזר הלוואות לרכישת או לבניית דיור

מגזר זה עוסק במתן הלוואות לרכישת יחידות דיור או לבנייתן (על ידי פרטיים). ההלוואות ניתנות בעיקרן למשקי בית.

זהו המגזר העיקרי בפעילות הבנק, ומהווה כ-79.3% מכלל האשראי לציבור.

תוצאות פעילות המגזר

הרווח הנקי במגזר זה הסתכם ב-13.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 18.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-26.2%.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכמה ב-1.3 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 8.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-85.2%.

סך כל מתן האשראי מכספי בנק וכספי אוצר הגיע במחצית הראשונה של שנת 2007 במגזר זה ל-616.5 מיליון ש"ח, מזה 326.5 מיליון ש"ח ברבעון השני של השנה, בהשוואה לסך של 503 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, מזה 242.2 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2006.

סך מתן האשראי מכספי בנק ומכספי אוצר אינו כולל מיחזורים פנימיים.

לפירוט של הנתונים הכספיים לפי מגזרי פעילות - ר' ביאור מידע על מגזרי פעילות בדוחות הכספיים.

מתן שירותים למדינה

הבנק נותן אשראי ומענקים לזכאים מכספי תקציב המדינה לפי הנחיות משרד הבינוי והשיכון ואגף החשב הכללי במשרד האוצר. היקף פעילות זו הולך ויורד לאור מדיניות האוצר לשחוק את היקף וכדאיות הלוואות הזכאות.

הבנק אינו מקיים פעילות שיווקית יחודית לזכאים.

בשנים האחרונות שוחק החשב הכללי את עמלות הטיפול של הבנקים בהלוואות לזכאים. העמלות שמשולמות לבנק בגין הלוואות לזכאים מכספי תקציב שניתנו בשנת 1995 היו בממוצע 9%-10% מסכום הגביה מלקוחות. העמלות שמשולמות לבנק בגין הלוואות לזכאים מכספי תקציב, שניתנו במחצית הראשונה של שנת 2007, היו בממוצע כ-1% מסכום הגביה מלקוחות.

השחיקה בעמלות הביאה לידי כך שהכנסות הבנק מעמלות בגין אשראי חדש מכספי תקציב הינה לא מהותית. חוזה הבנק עם האוצר למתן הלוואות לזכאים עמד לפוג ביום 30 ביוני 2007.

ב- 13.5.07 הודיע משרד האוצר על הארכת החוזה, בהתאם לזכותו, בשנה נוספת עד ליום 30 ביוני 2008. פעילות מתן מענקי שכר דירה לזכאים מכספי תקציב המדינה ולפי הנחיות משרד הבינוי והשיכון ואגף החשב הכללי במשרד האוצר, שבוצעה בעבר על ידי הבנקים למשכנתאות, הופסקה במחצית שנת 2006 על פי הוראות האוצר.

עמלות הבנק ממתן שירותים אלו הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2006 (עד להפסקת הפעילות) בכ- 1.4 מיליון ש"ח.

אסטרטגיה ושיווק

הבנק שם לעצמו ליעד להיות הבנק המוביל בתחום המשכנתאות לדיור הן במתן השרות, הן בתחום החדשנות והן בהתאמה לצרכי הלקוח.

במסגרת זו פעל הבנק במחצית הראשונה של שנת 2007 בעיקר בתחומי שיפור השרות וסינוף, העמקת תודעת השירות ופתוח כלי עבודה לשיפור השרות תוך ניצול פריסתו המורחבת ושימוש במקדמי המכירות שהוכשרו במהלך שנת 2006.

לאחר תאריך המאזן, החל קמפיין שיווקי נרחב במשותף עם חברת האם, ר' עמוד 5 לדו"ח הדירקטוריון.

מגזר הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים

מגזר זה עוסק בהלוואות הניתנות שלא במהלך רכישת או בניית יחידת דיור, אלא כנגד שעבודה. מגזר זה מהווה כ-9.6% מכלל האשראי לציבור.

תוצאות פעילות המגזר

הרווח הנקי במגזר זה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 5.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 5.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-13.6%.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים במחצית הראשונה של שנת 2007 הסתכמה במגזר זה בהכנסה של 0.4 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 0.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל מתן האשראי מכספי בנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 במגזר זה ל-60.7 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 60.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-0.5%.

הבנק מציע לציבור שדירתו פנויה ממשכנתא או שהיקף חוב המשכנתא בגינה נמוך יחסית, להשתמש בדירתו כבטוחה לגיוס הון לשימוש משק הבית, בדומה להתנהגות הפירמה העסקית.

לפירוט הנתונים הכספיים לפי מגזרי פעילות - ר' ביאור מידע על מגזרי פעילות בדוחות הכספיים.

מגזר הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי

מגזר זה עוסק בהלוואות לרכישת נכסים לשימוש מסחרי או עסקי או לבנייתם. מגזר זה מהווה כ-7.6% מכלל האשראי לציבור.

תוצאות פעילות המגזר

הרווח הנקי במגזר זה הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 2.3 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 3.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-41.0%.

ההפרשה ספציפית לחובות מסופקים הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 3.9 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 129.4%.

סך כל מתן האשראי מכספי בנק הגיע בתקופה הנסקרת במגזר זה ל-41.8 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 40.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-3.4%.

הבנק נותן הלוואות אלה תוך התמקדות במתן אשראי לרכישת נכס מסחרי לשימוש עצמי מתוך תפיסה שזהו מוצר משלים לצרכי משק הבית. כמו כן נותן הבנק אשראי לרכישת נכסים מניבים תוך בחינה מדוקדקת של טיב האשראי.

לפירוט הנתונים הכספיים לפי מגזרי פעילות - ר' ביאור מידע על מגזרי פעילות לדוחות הכספיים.

מגזר ליווי פיננסי לפרוייקטי בניה

מגזר זה עוסק בליווי פיננסי סגור לפרוייקטים של בניה למגורים.

מגזר זה מהווה כ- 3.5% מכלל האשראי לציבור.

בעבר נקרא המגזר "הלוואות לקבלנים" ולכן כלולות בו גם הלוואות שניתנו בעבר לקבלנים שלא אגב ליווי פרוייקטי בניה.

תוצאות פעילות המגזר

הפעילות במגזר זה הסתיימה במחצית הראשונה של שנת 2007 בהפסד בסך של 3.1 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 0.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים במגזר זה הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2007 ב- 11.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 8.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ-32.6%.

סך כל מתן האשראי מכספי בנק הגיע בתקופה הנסקרת במגזר זה ל-34.7 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 78.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-56%.

במסגרת מגזר זה ניתנות ערבויות על פי חוק מכר דירות לרוכשים, ערבויות בנקאיות וערבויות פיננסיות.

יתרת ערבויות על פי חוק מכר דירות ליום 30 ביוני 2007 הסתכמה ב-681.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-746.3 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

יתרת הערבויות הבנקאיות והפיננסיות ליום 30 ביוני 2007 הסתכמה ב-62.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-45.1 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

הבנק מתמקד בליווי פיננסי של פרוייקטים למגורים בהיקף קטן ובינוני ובאזורי ביקוש. הליווי הפיננסי ניתן לקבלנים על ידי אנשי מקצוע ותוך תפיסה של שרות אישי, מותאם לקוח ואיכות. לפירוט הנתונים הכספיים לפי מגזרי פעילות - ר' ביאור מידע על מגזרי פעילות בדוחות הכספיים.

פעילות תומכת לכלל המגזרים

מוצרי משכנתאות

הבנק נותן משכנתאות במגזרים הפיננסיים הבאים:

- הלוואות שקליות צמודות מדד בריבית קבועה;
- הלוואות שקליות צמודות מדד בריבית משתנה;
- הלוואות שקליות לא צמודות בריבית משתנה;
- הלוואות צמודות דולר בריבית משתנה;
- הלוואות צמודות יורו בריבית משתנה.

בכל אחד מהמגזרים הפיננסיים מוצעים ללקוחות מגוון גדול של מסלולים שונים וזאת מתוך רצון לתפור לכל לקוח את הפתרון המתאים לו. הבנק מפתח מחשובית מסלולים צמודי מט"ח ללא רצפה.

שיווק מוצרי משכנתא

הבנק עוסק בשיווק ופרסום מוצריו המרובים והמגוונים בהתאמה לצרכים המשתנים של הציבור, לתנאים הכלכליים המשתנים ולמגמות במשק.

ביטוח אגב מתן משכנתא

כבטוחה נוספת לאשראי שניתן על ידי הבנק, דורש הבנק מלקוחותיו ביטוח נכס ובחלק מהמקרים ביטוח חיים. לקוחות הבנק רשאים לערוך ביטוחים אלו בכל סוכנות ביטוח או חברת ביטוח שיבחרו בה. הבנק הקים חברת בת, **דיסקונט למשכנתאות לבית סוכנות לביטוח (2005) בע"מ**, שהינה סוכנות ביטוח המתחרה בשוק זה.

סוכנות הביטוח פועלת באופן עצמאי ומשווקת את הביטוחים באמצעות מוקד טלפוני הנפרד מהמוקד הטלפוני של הבנק. לסוכנות הביטוח צפויים, להערכת הבנק, הפסדים תפעוליים בשנים הראשונות לקיומה.

במחצית הראשונה של שנת 2007 הפסידה סוכנות הביטוח סך של 218 אלפי ש"ח. בהתאם להנחיות ממשיך הבנק לנהל ולשמר את תיק לקוחות הביטוח הישן שמקורו בתקופה בה הבנק היה רשאי לפעול גם כסוכן ביטוח. חלק מהמידע המופיע לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ר' בפרק "מידע צופה פני עתיד".

מבנה הארגון

סינוף ופריסה

הבנק פועל ב-60 סניפים, מהם שני סניפים ראשיים (ת"א וחיפה), שני סניפים עצמאיים (בבורסה בר"ג ובמודיעין), ו-56 סניפונים המצויים בתוך סניפי בנק דיסקונט לישראל בע"מ או בסמוך להם (בהשוואה ל-55 סניפים, מהם שלושה ראשיים וסניף עצמאי, בראשית שנת 2007). בכוונת הבנק להמשיך ולפעול להגדלת מספר הסניפונים בשנת 2007.

כמו כן לבנק מוקד טלפוני המאפשר לפונים קבלת אישור עקרוני לביצוע הלוואות. בכוונת הבנק להרחיב את פעילויות המוקד הטלפוני ולהפכו לשער הבנק לכל פניות הלקוחות. הרחבה זו החלה בשנת 2006 ונמשכת בשנת 2007.

חלק מהמידע המופיע לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ר' לעיל בסעיף "מידע צופה פני עתיד". מידע זה מתבסס על תוכניות הבנק והערכותיו למועד עריכת הדוחות. הערכות ותוכניות אלה עשויות להשתנות בשל שינוי בתנאי השוק, מגבלות רגולטוריות וכיוצ"ב.

מערכת המחשב - פרויקט "שמים" - שדרוג מערכות ידע ומיחשוב.

מערכות המחשב של הבנק הינן בנות שנים רבות ותמיכתן בצרכים המודרניים של הפעילות הבנקאית הינה מוגבלת. בנוסף יכולת המערכות הממוחשבות לספק מענה לצרכים עתידיים, כגון יישום הנחיות באזל 2, מוגבלת אף היא.

לאור האמור לעיל החליט דירקטוריון הבנק להקצות כלים ומשאבים לפיתוח, שיפור ושדרוג מערכות המיחשוב של הבנק. לצורך יישום החלטה זו שכר הבנק שירותי יועץ מיחשוב חיצוני, בעל ותק וניסיון במערכות בנקאיות, שיסייע לבנק במיפוי הפער בין המצוי לרצוי ובבניית תכנית אב למיחשוב.

בנוסף הוטל על צוות יועצים טכנולוגיים ויישומיים להכין תוכנית עבודה רב שנתית לשדרוג המערך הקיים. בתוכנית העבודה הוגדר אוסף המטלות הנדרשות, סדר העדיפויות בישומן תוך פריסתן על ציר הזמן ברמת פרוט שנתית. מתכנית העבודה נגזרה גם דרישה תקציבית רב-שנתית.

כחלק מהכנת תוכנית העבודה הרב שנתית הוכנה גם הערכה תקציבית ליישום. ההערכה התקציבית הוצגה להנהלת הבנק, לוועדת המיחשוב ולועדת הביקורת ואושרה על ידם, מתוך הבנה כי מתן מענה הולם לצרכי הבנק מהווה תנאי הכרחי לפעילותו.

פרויקט "שמים" אושר על ידי דירקטוריון הבנק בחודש פברואר 2007. הפרויקט צפוי להימשך כ-4 שנים ועלותו הישירה צפויה להיות 10 מיליון \$ כולל מע"מ. בנוסף צפוי הבנק להקצות לפרויקט במהלך 4 השנים תשומות עקיפות בהיקף של כ-2 מיליון \$, מרביתן תשומות כח אדם ותמיכה בפרויקט.

עד תום המחצית הראשונה של שנת 2007 נסתיים אפיון התוצר הראשון של הפרויקט, נקבעה ארכיטקטורת המידע ונקבע אופן ניהול סיכוני הפרויקט.

הצעת רכש מלאה

ביום 14.3.07 פנה בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן "המציע") לכל המחזיקים במניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של הבנק (להלן: "הניצעים" ו"המניות" בהתאמה) בהצעה לרכוש מהם, בהצעת רכש מלאה, בהתאם לסעיף 336 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999 ולתקנות ניירות ערך (הצעת רכש), התש"ס - 2000, את כל המניות המוחזקות על ידי הניצעים, והכל על פי תנאי מפרט אשר פירסם בנק דיסקונט.

ביום 29.4.07 פרסם המציע תיקון למפרט. ביום 3.5.07 נענתה הצעת הרכש המלאה וביום 7.5.07 הפכה החברה לחברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט - 1999.

ביום 9.5.07 בהתאם להודעת הבורסה לניירות ערך בתל אביב נמחקו ניירות הערך של הבנק מן המסחר בבורסה.

חקיקה ופיקוח

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים בפעילותו.

פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

אלו מגדירים, בין היתר, את הפעילות המותרת לבנק ואת גבולותיה, את תנאי השליטה והבעלות בחברות בת, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח ולציבור.

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדירור וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני הערבות, דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, וחוקי מס שונים.

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

1. הצעת חוק בעניין חובות הגנת דיור חלופי

בחודש אוקטובר 2006 פורסמה הצעת "חוק ההסדרים" לשנת 2007, הכוללת תיקון לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967 (להלן: "התיקון"). הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה יחד עם חוק התקציב. לאחר מכן, נושא הדיור החלופי פוצל מחוק ההסדרים והדיון בו נמשך בתהליך חקיקה נפרד בוועדת החוקה. על פי הצעת החוק מוצע להסמיך את שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר ושר הבינוי והשיכון, לקבוע הוראות בנוגע לחובת הגנת הדיור החלופי, אשר יבטיחו שהחייב ובני משפחתו הגרים עמו לא יוותרו בלא קורת גג, לרבות בדרך של חיוב הבנק הזוכה בתשלום שכר דירה בסכום שיקבע ולתקופה שתקבע, זאת גם במקרים בהם נקבע בשטרי המשכנתא והמשכון כי הגנת הדיור החלופי לא תחול.

בשלב זה אין ביכולתו של הבנק להעריך מה יהיה הנוסח הסופי של התיקון לחוק, אם אכן יתקבל ומה יהיו ההוראות שייקבע השר, באשר לחובה לשלם שכר דירה לחייבים שיפנו מדירותיהם. בשל כך לא ניתן עדיין להעריך כיצד ישפיע התיקון בסופו של דבר על התנהגות הבנקים למשכנתאות והלקוחות.

2. תיקון לנהל בנקאי תקין בנושא למתן הלוואות לדיור (הוראה מס' 451)

בחודש נובמבר 2006 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות נהל בנקאי תקין מספר 451, שעיקרו בנושאי ביטוח אגב מתן הלוואות לדיור, וכן בבקשת לווא לקבלת מידע ומתן מידע ללווא בנושא פירעון מוקדם של הלוואות לדיור.

נקבעו מועדים ליישום הדרגתי של ההוראות.

הבנק נערך ליישום התיקונים בהוראות.

3. טיוטת הוראה בנושא: "מדידת הפרשות וגילוי לגבי חובות בעייתיים"

ביום 22 באפריל 2007 העביר בנק ישראל לעיונם של התאגידים הבנקאיים טיוטת הוראה מעודכנת בנושא: "המדידה והגילוי של חובות בעייתיים והפרשה לחובות מסופקים, בדוחות כספיים של תאגידים בנקאיים".

טיוטת ההוראה מבוססת על גילויי דעת חשבונאיים שפורסמו בארה"ב והוראות רשות ניירות ערך בארה"ב המתייחסות לתאגידים בנקאיים. העקרונות שבבסיס טיוטת ההוראה, מהווים שינוי מרחיק לכת ביחס להוראות הנוכחיות – בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

ביום 26 באפריל 2007, הודיע הפיקוח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, כי עליהם להיערך להחלת כללי המדידה והדווח החדשים (שטרם גובשו להוראה מחייבת) לא יאוחר מיום 1 בינואר 2009.

כן נדרשים התאגידים הבנקאיים לגבש תכנית שתבטיח את השלמת היערכותם ליישום הכללים החדשים במועדים שנקבעו. על התכנית להתייחס, בין היתר, לנושאים הבאים: מעורבות הדירקטוריון ו/או ועדת הביקורת בתכנית ההיערכות, קביעת חבר הנהלה האחראי לגיבוש ויישום התכנית, לוחות זמנים לעמידה באבני הדרך – בפרוט רבעוני, משאבי מיחשוב נדרשים (חמרה ותכנה), שינויים נדרשים בנהלים ואופן הטמעתם, ומנגנוני מעקב ליישום ולעדכון התכנית (במידת הצורך). התאגידים הבנקאיים נדרשו לגבש טיוטה ראשונית של תכנית ההיערכות, לא יאוחר מיום 28 ביוני 2007, ולהעבירה לפיקוח על הבנקים. ביום 28 ביוני 2007 העביר הבנק לפיקוח על הבנקים התייחסות ראשונית בנושא.

הכללים החדשים דורשים מכל בנק לגבש מתודולוגיה בנושאים שונים, כגון: השיטות לפיצול תיק האשראי, השיטות לקביעת "קבוצות הומוגניות" והתאמת שיעור ההפרשה להפסדי האשראי לכל אחת מהקבוצות, וכו'. לפיכך, ומיכון שההנחיות הכלולות בטיוטת ההוראה שהופצה על ידי בנק ישראל טרם גובשו סופית, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את השלכות יישום טיוטת ההוראה, לכשתאושר, על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד.

4. צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"ז – 2006

ביום 25 באוקטובר 2006 אושר התיקון לצו הקיים, אשר נקרא מעתה בשם הנ"ל. בצו המתוקן נכללו נושאים שונים, לרבות הקלות מסוימות לתאגידים בנקאיים, אך עיקרן הינו בהחלת הוראות הצו גם בנושא כרטיסי אשראי וביישום מעשי של הוראות חוק איסור מימון טרור, התשס"ה – 2005, אשר במסגרתן הוטלו על הבנקים חובות בדיקה ודיווח לעניין מניעת מימון טרור. תיקון הצו נכנס לתוקף באופן מדורג. מספר נושאים נכנסים לתוקף מיידי ומספר נושאים הדורשים היערכות, יכנסו לתוקף תוך תקופות של שישה או תשעה חודשים. הבנק נערך ליישום התיקון בצו.

5. חוק הבנקאות (שרות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז – 2007 בעניין עמלות הבנקים

ביום 26.6.2007 אושר במליאת הכנסת תיקון לחוק הבנקאות (שרות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז – 2007 שעניינו פיקוח על עמלות הבנקים. בחוק מוסדרים שני נושאים מרכזיים: האחד – מתן סמכות פיקוח לבנק ישראל על מחירי השירותים הבנקאיים והשני – מתן סמכות לבנק ישראל לקבוע את רשימת השירותים בגינם יוכלו הבנקים לגבות עמלות ואת אופן חישובם ("התעריפונים"). סמכות בנק ישראל חלה לגבי כלל הלקוחות ולא רק לגבי מגזר זה או אחר. בהתאם להוראות החוק, הנגיד יוכל להכריז על שירותים מסוימים כשירותים בני פיקוח, אם מתקיימת לגביהם אחת העילות שנקבעו בחוק. מרגע שהוכרז על שירות כבר פיקוח, אפילו לא נקבע מחירו על ידי בנק ישראל, לא ניתן יהיה להעלות את מחירו בלא הגשת בקשה מנמקת אל המפקח על הבנקים. בפרק המסדיר את קביעת התעריפונים נקבע כי פרק זה יחול לגבי מגזר העסקים הקטנים והלקוחות הפרטיים. על פי הוראות החוק בפרק זה, הנגיד יוכל לקבוע רשימה של עמלות ואת אופן חישובם. תאגיד בנקאי לא יוכל לגבות מלקוחותיו עמלה, אלא בעד שירות המופיע בתעריפונים אלו, למעט במקרה בו הבנק פנה בבקשה מנומקת.

החוק קובע גם את הכללים בדבר ידוע הלקוחות על התעריפונים וכן מתייחס לכלים בדבר הדיווח השוטף ללקוחות על העמלות שנגבו מהם. בנק ישראל החל בשורה של דיונים עם הבנקים לגבי גיבוש התעריפון החדש. הבנק אינו יכול בשלב זה להעריך את השלכות התיקונים המוצעים עליו.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים (שהעיקריים בהם פורטו בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. רמת ההסדרה של הדיווח הכספי של תאגידים בנקאיים הינה מהגבוהות בתחומי הדיווח הכספי בישראל. הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו הינן מקיפות, מפורטות, ומגיעות לעיתים עד כדי הכתבת הנוסחים שתאגיד בנקאי מחויב לנקוט בהם. עם זאת, ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך במידה גבוהה של הערכה ואומדן, אשר נערכים על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי במהלך עריכת הדוחות הכספיים.

יישומם של כללי החשבונאות המקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת הבנק, כרוך אפוא לעיתים בהנחות, היערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות לרבות התחייבויות תלויות, ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההיערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מהאומדנים ומההיערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והיערכות מסוג זה שהשתנו עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והיערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההיערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. סקירה תמציתית של הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים "קריטיים" הובאה בדוח השנתי לשנת 2006 (עמ' 49).

הליכים משפטיים

במהלך העסקים הרגיל של הבנק, מוגשות נגד הבנק תובענות משפטיות, לרבות בקשות מסוימות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתייחס לתובענות משפטיות אלו, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, אם נדרשו. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably possible) מסתכמת בכ- 2.6 מיליון ש"ח. ר' ביאור 16 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006 בנוגע ליתר התביעות המהותיות, לרבות בקשות מסוימות לאישור תובענות ייצוגיות המתנהלות כנגד הבנק. ר' ביאור 16 ג' 1 (ג) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006 וכן ביאור 2 להלן בו מתוארת בקשה שהוגשה לבית המשפט לאשר תובענה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ואחרים אשר בשלב זה אין באפשרות הנהלת הבנק להעריך את סיכויי הבקשה והתובענה ולא נעשתה הפרשה בגינם. ר' ביאור 2 להלן בו מתוארת תביעה כספית בסכום של 50 מיליון ש"ח שהוגשה כנגד הבנק וכנגד עובדי הבנק בעבר ובהווה.

בגין התובענה לא שולמה אגרה, ולכן התרת התביעה על כנה או התרת סכומה על כנו, מותנים באישור בית המשפט, שטרם ניתן.

בשלב זה של בקשה לפטור מאגרה שטרם נדונה, אין באפשרות הנהלת הבנק על בסיס עמדת יועציה המשפטיים, להעריך את סיכויי התובענה.

הליכי גבית חובות

במסגרת מדיניות הבנק לגבות חובות, במהלך העסקים הרגיל, הבנק נוקט הליכים משפטיים לגבית החובות, המגיעים לו מחייבים וממי שערבו להם לפירעון חובות החייבים, לרבות מימוש בטוחות, שניתנו לו על ידי החייבים או צדדים שלישיים כלשהם. בכלל האמור לעיל, ננקטים הליכים של כינוס נכסים, תפיסת נכסים משועבדים וכיוצ"ב.

הביקורת הפנימית בבנק

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בבנק ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והשיקולים לקביעתה נכללו בדוח שנתי לשנת 2006. (ר' עמ' 55-56).

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

בתקופת הדוח הוגשו ונידונו דוחות כדלקמן:

הדוח לרביע הרביעי של שנת 2006, הוגש בתאריך 15.1.07 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת בתאריך 21.3.07.

הדוח לרביע הראשון של שנת 2007, הוגש בתאריך 11.4.07 ונידון בוועדת הדירקטוריון לביקורת בתאריך 25.6.07.

הדוח לרביע השני של שנת 2007, הוגש בתאריך 3.7.07 וטרם נידון.

תרומות לקהילה

הבנק הצטרף לפרוייקט "אמץ לוחם" של האגודה למען החייל. הבנק אימץ את גדוד 405 של התותחנים. האימוץ מחייב את הבנק בתרומה של 100 אלפי ש"ח לשנה למשך 3 שנים, החל משנת 2007.

הבנק תרם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007 תרומות בסך של כ-64 אלפי ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד התרומות הסתכמו בכ-51 אלפי ש"ח.

שונות

הצהרות לגבי גילוי בדוחות כספיים

בעקבות השערוריות החשבונאיות שנחשפו בארה"ב לפני מספר שנים, נחקק בארה"ב חוק סרבנס אוקסלי (Sarbanes Oxley Act of 2002), במטרה לשפר את דיוק, אמינות ושקיפות הדיווח של החברות, ובכך להשיב את אמון הציבור בהם.

ברוח דרישות סעיף 302 לחוק האמור, והוראות שפרסמה על פיו רשות ניירות ערך האמריקאיות (SEC), קבע המפקח על הבנקים הוראה בעניין הצהרה לגבי גילוי בדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים. תחולת ההוראה בדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2005.

הבנק שכר במסגרת קבוצת דיסקונט את שירותיו של משרד רואי חשבון חיצוני, על מנת שייעץ, יסייע, ידריך וילוה את הבנק בהיערכותו לקראת החתימה של ההצהרה כנדרש.

במטרה לבסס הצהרות אלה, בחן הבנק, בסיוע חיצוני כאמור, את התהליכים העיקריים של הפקת והעברת מידע הקשור לדוחות הכספיים ביחידות השונות של הבנק. נבחנו הסיכונים הכרוכים בתהליכים אלה והבקורות הקיימות לגידור והקטנת הסיכונים והוצעו בקורות רבות נוספות, שרובן כבר יושמו.

המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי שלו בשיתוף עם המנהל הבנק העריכו, בהסתמך על ממצאי הבחינה המפורטת האמורה, את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי הגיעו למסקנה כי לתום תקופת הדיווח, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן יעילות כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

הבנק עורך מידי רבעון ישיבת ועדת גילוי בה משתתפים חברי ההנהלה וכן כל עובדי הבנק החותמים על קיום הבקורות עליהן הוחלט. מטרת ועדת הגילוי היא טיפול בתקלות, שינויי תהליכים, שינויי בקורות וכו'.

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2007 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הדיווח הכספי.

בדוחות אלה נכללת הצהרת המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי שלו, כנדרש בהוראות המפקח (ר' להלן).

מובהר כי, בשלב זה, ההצהרה לגבי גילוי בדוחות הכספיים אינה אמורה לכסות את ההיבטים הרחבים של הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי שנקבעו בסעיף 404 (ר' להלן). בכלל זה, הבנק טרם עשה שימוש במודל בקרה פנימית לשם בחינת האפקטיביות שלה, כנדרש בסעיף 404 האמור.

חוזר בעניין "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX 404)"

בחודש דצמבר 2005 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר בעניין האמור, לפיו על התאגידים הבנקאיים להיערך לכלול בדוחותיהם הכספיים, החל בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2008, הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה ולחזוק של מערך בקרה ונהלי בקרה פנימית נאותים על דיווח כספי וכן הערכה לתום שנת הכספים של יעילות המערך ונהלי הבקרה הפנימית על דיווח כספי. במקביל, רואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים יידרשו להמציא חוות דעת שבהכנתה הם יידרשו ליישם את התקנים הרלבנטיים שיאומצו או שיתפרסמו על ידי ה- PACOB (Public Company Accounting Oversight Board). והכל, בהתאם לדרישת סעיף 404 לחוק סרבנס-אוקסלי האמריקאי ולהוראות ה- SEC שפורסמו מכוחו.

החוזר מנחה את התאגידים הבנקאיים להשלים עד ליום פרסום הדוח לרבעון הראשון לשנת 2006 את ההיערכות המקדימה לביצוע הפרוייקט: תכנון הפרוייקט (בבנק ובחברות הבנות) – מינוי צוות היגוי, מינוי צוות לפרוייקט, הגדרת הבקרה הפנימית והיקף העבודה, מטרותיה, תוצרי ביניים, קביעת מתודולוגיה, זיהוי חומרות ותוכנות שייעשה בהן שימוש, קביעת תוכניות עבודה, תקציבים, בניית תוכניות להכשרת עובדים, דרכי תקשורת בין הגורמים השונים. הבנק נערך כנדרש, במועד.

על התאגידים הבנקאיים להשלים את מכלול הפרוייקט במחצית הראשונה של שנת 2008, כך שביקורת רואי החשבון המבקרים תחל לכל המאוחר בחודש יוני 2008 ותסתיים עד למועד הדיווח (31 בדצמבר 2008).

בחוזר צוין כי מודל הבקרה הפנימית COSO, שאליו מפנות רשויות הפיקוח בארה"ב, יכול לשמש את התאגידים הבנקאיים בישראל, במסגרת יישום הוראות סעיף 404, לצורך הערכת הבקרה הפנימית. מודל COSO מגדיר מהי בקרה פנימית, ומספק מתודולוגיות ואמות מידה לפיהן נבחנת האפקטיביות של מערך הבקרה הפנימית.

יישום דרישת המפקח על הבנקים יחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכות תשתית של בקורות פנימיות בבנק והדבר יחייב, להערכת הבנק, הקצאת משאבים רבים בשנים הקרובות, כספיים וניהוליים.

הבנק נערך ליישום ההוראה האמורה בעזרת יועץ חיצוני, במסגרת קבוצת דיסקונט. הבנק השלים בעיקרו את שלב ההערכות המקדימה לביצוע הפרוייקט.

סיכום היערכות הבנק לעמידה בהוראות SOX 404 כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים

במהלך שנת 2006 השלים הבנק את שלב התכנון וההיערכות לביצוע הפרוייקט. במסגרת שלב זה הוגדרה מתודולוגיית הביצוע, אומץ מודל ה-COSO כמודל להערכת הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והוקמה מנהלת פרוייקט וועדת היגוי. שלב התכנון כלל ביצוע פיילוט במהלכו נבחנו מתודולוגיית העבודה ומבנה התוצרים. כמו כן, סיים הבנק במהלך השנה את מיפוי כלל התהליכים המהותיים המשפיעים על הדיווח הכספי והחל שלב התיעוד והאימות של חלק מתהליכים אלו.

במהלך התקופה הנזכרת החל הבנק בתייעוד התהליכים ומיפוי סיכוני הדיווח הכספי בתהליכים המהותיים בהתאם לסדרי עדיפויות שנקבעו בתוכנית העבודה.

תהליך זה ימשך עד סוף שנת 2007 ולאחריו יחל שלב הבדיקות האפקטיביות ותגובש תוכנית לצמצום החשיפות באם יעלו.

הבנק בוחן במסגרת קבוצת דיסקונט, רכישה של מערכת שתשמש לניהול הפרוייקט.

תיקון להוראות הדיווח לציבור בעניין "תשואות הרווח הנקי על ההון"

ביום 2 במאי 2007 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בעניין "תשואות הרווח הנקי על ההון". על פי התיקון יתבסס חישובי התשואה ביחס להון על "ההון הממוצע" בתקופת הדיווח (אשר כולל גם רווחים שוטפים שנצברו בתקופת הדיווח, כפי שהוצג בסקירת ההנהלה "שיעורי הכנסה והוצאה"), במקום על ההון לתחילת התקופה, כפי שהיה נהוג עד כה. התיקון חל על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 ואילך.

חישובי התשואה למחצית הראשונה של שנת 2007 נערכו בהתאם לתיקון האמור. נתוני ההשוואה של התשואה להון הוצגו מחדש בהתאם לתיקון האמור. כתוצאה מהאמור, התשואה נטו המדווחת לתקופה המקבילה אשתקד ירדה בכ-0.1%, התשואה נטו המדווחת לשנת 2006 ירדה בכ-0.1% והתשואה ברוטו המדווחת לשנת 2006 ירדה ב-0.2%.

סקירת רואי החשבון המבקרים

בסקירה של רואי החשבון המבקרים על תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים והבלתי מבוקרים של הבנק לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2007, הפנו רואי החשבון המבקרים את תשומת הלב לאמור בביאור הבא:
ביאור 2 בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותביעה אחרת שהוגשו כנגד הבנק.

שינויים בהנהלה מתחילת השנה

1. ביום 12.4.2007 הודיעה עו"ד אורלי קרונמן דגן, חברת הנהלה, סמנכ"ל, יועצת משפטית, מנהלת האגף המשפטי, מזכירת הבנק ומנהלת הסיכונים המשפטיים על התפטרותה מתפקידה בבנק החל מיום 12.7.2007.

2. ביום 29.4.2007 מינה דירקטוריון הבנק את חברת הנהלה, רו"ח אורית שמילוביץ' לסמנכ"ל בבנק. תוקף המינוי מ-1.5.07. רו"ח שמילוביץ' תעמוד בראש המחלקה הפיננסית כלכלית שתיקרא מעתה אגף פיננסי-כלכלי. ביתר תפקידיה של רו"ח שמילוביץ' לא חל שינוי והיא ממשיכה לכהן כחברת הנהלה וכמנהלת הסיכונים הפיננסים.

3. בישיבת דירקטוריון מיום 27.5.2007 מונה עו"ד יגאל בורוכובסקי, חבר הנהלה, סמנכ"ל, יועץ משפטי, מנהל האגף המשפטי, מזכיר הבנק ומנהל הסיכונים המשפטיים, תחילת כהונתו ביום 15.7.2007.

הדירקטוריון

שינויים בדירקטוריון מתחילת השנה

1. ביום 9.1.2007 מינה דירקטוריון הבנק את מר ישראל דוד, סמנכ"ל בכיר ממונה על החטיבה הקמעונאית בבנק דיסקונט לישראל בע"מ, לדירקטור בבנק על פי תקנה 30 לתקנון הבנק. כמו כן הוחלט לצרף את מר ישראל דוד כחבר נוסף בוועדת המאזן ובוועדת האשראי. באותו יום בחר דירקטוריון הבנק במר ישראל דוד ליו"ר הדירקטוריון. ביום 20.2.2007 ועדת המאזן מינתה את מר ישראל דוד ליו"ר הועדה.

2. ביום 18.2.2007 הוחלט לצרף את מר חיים הייבלום כחבר נוסף בוועדת המיחשוב.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

במחצית הראשונה של שנת 2007 התקיימו 8 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו- 17 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

26 באוגוסט 2007

ענת קינן
מנהל כללי

ישראל דוד
יו"ר הדירקטוריון

סקירת ההנהלה

להלן נתונים בדבר שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2007 בהשוואה לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2006 (בסכומים מדווחים).

שיעורי הכנסה והוצאה

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני					
2006			2007		
שיעור הכנסה (הוצאה) **	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת*	שיעור הכנסה (הוצאה) **	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת*
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח	
5.78	10.9	761.2	4.80	10.6	894.6
7.75	0.5	26.9	7.78	0.5	23.9
(5.90)	(4.8)	335.1	(4.65)	(3.4)	299.1
(6.10)	(0.5)	37.2	(6.10)	(0.5)	34.5
(0.12)			0.15		
10.41	209.8	8,372.8	7.86	155.7	8,158.0
9.43	8.9	389.1	7.10	6.6	380.7
(9.67)	(186.3)	7,971.8	(7.17)	(138.3)	7,916.2
(8.90)	(11.3)	529.0	(6.69)	(8.5)	519.5
0.74			0.69		
(10.48)	(33.0)	1,207.7	18.18	40.3	944.4
-	-	-	-	-	-
10.64	34.2	1,230.6	(17.13)	(35.3)	875.4
-	-	-	-	-	-
0.16			1.05		
7.46	187.7	10,341.7	8.53	206.6	9,997.0
9.32	9.4	416.0	7.14	7.1	404.6
(6.74)	(156.9)	9,537.5	(8.02)	(177.0)	9,090.7
(8.72)	(11.8)	566.2	(6.66)	(9.0)	554.0
0.72			0.51		
	(3.7)			(7.7)	
	1.2			1.0	
	7.5			8.0	
	192.7			207.9	
		93.6			83.6
		(26.0)			(24.2)
		35.0			19.7
		10,444.3			10,076.1
	(156.9)			(177.0)	
	(8.1)			(5.4)	
	27.7			25.5	
		49.6			107.6
		29.8			22.3
		827.4			855.5
		10,444.3			10,076.1

מטבע ישראלי לא צמוד:

נכסים
מזה: אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה: פקדונות מיועדים
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

נכסים
מזה: אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה – פקדונות מיועדים
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למט"ח:

נכסים
מזה: אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה: פקדונות מיועדים
פער הריבית
סך-הכל

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
מזה: אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצ' מימון
מזה: פקדונות מיועדים
פער הריבית

בגין אופציות
עמלות מעסקי מימון
הכנסות מימון אחרות
סך-כל ההכנסות ממימון
נכסים כספיים אחרים
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
נכסים לא כספיים
סך-כל הנכסים
סך-כל הוצאות המימון
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)

רווח מפעולות מימון לאחר ההפרשה לחובות מסופקים
התחייבויות כספיות אחרות
התחייבויות לא כספיות
אמצעים הוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

* על בסיס יתרות פתיחה חודשיות למעט מגזר לא צמוד המחושב על בסיס יתרות יומיות ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
** שיעור תשואה על בסיס שנתי. חישובי האחוזים מתבססים על הנתונים בסכומם המלא ולא על בסיס הנתונים במיליוני ש"ח.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ב- 30 ביוני

2006			2007		
שיעור הכנסה (הוצאה) **	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת* במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) **	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת* במיליוני ש"ח
ב- %			ב- %		
5.11	19.1	755.1	4.95	22.4	914.3
7.62	1.0	27.3	7.70	0.9	24.3
(5.60)	(9.3)	336.7	(4.67)	(7.5)	327.4
(6.10)	(1.1)	36.6	(5.96)	(1.0)	35.3
(0.49)			0.28		
8.00	327.8	8,360.0	5.76	233.1	8,205.0
7.08	13.6	390.8	5.03	9.5	381.3
(7.42)	(288.9)	7,929.0	(5.28)	(207.5)	7,953.7
(6.62)	(17.1)	527.9	(4.55)	(11.7)	520.0
0.58			0.48		
0.46	2.8	1,230.8	11.20	53.2	976.1
-	-	-	-	-	-
0.28	1.8	1,244.3	(12.85)	(57.7)	925.9
-	-	-	-	-	-
0.74			(1.65)		
6.87	349.7	10,345.9	6.21	308.7	10,095.4
7.12	14.6	418.1	5.19	10.4	405.6
(6.33)	(296.4)	9,510.0	(6.01)	(272.7)	9,207.0
(6.56)	(18.2)	564.5	(4.64)	(12.7)	555.3
0.54			0.20		
	10.6			17.1	
	2.6			1.8	
	14.7			15.3	
	377.6			342.9	
		55.7			92.8
		(26.1)			(24.2)
		34.5			19.8
		10,410.0			10,183.8
	(296.4)			(272.7)	
	(19.3)			(16.2)	
	61.9			54.0	
		50.2			103.1
		29.5			22.8
		820.3			850.9
		10,410.0			10,183.8

מטבע ישראלי לא צמוד:

נכסים
מזה – אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה – פקדונות מיועדים
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

נכסים
מזה – אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה – פקדונות מיועדים
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למט"ח:

נכסים
מזה – אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות
מזה – פקדונות מיועדים
פער הריבית

סך-הכל:

נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
מזה – אשראי מפקדונות מיועדים
התחייבויות כספיות שגרמו הוצ' מימון
מזה – פקדונות מיועדים
פער הריבית
בגין אופציות
עמלות מעסקי מימון
הכנסות מימון אחרות
סך-כל ההכנסות ממימון
נכסים כספיים אחרים
הפרשה כללית והפרשה נוספת
לחובות מסופקים
נכסים לא כספיים
סך-כל הנכסים
סך-כל הוצאות המימון
הפרשה לחובות מסופקים
(לרבות הפרשה כללית ונוספת)
רווח מפעולות מימון לאחר ההפרשה
לחובות מסופקים

התחייבויות כספיות אחרות

התחייבויות לא כספיות

אמצעים הוניים

סך-כל ההתחייבויות והאמצעים

ההוניים

* על בסיס יתרות פתיחה חודשיות למעט מגזר לא צמוד המחושב על בסיס יתרות יומיות ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

** שיעור תשואה על בסיס שנתי. חישובי האחוזים מתבססים על הנתונים בסכומם המלא ולא על בסיס הנתונים במיליוני ש"ח.

הצהרה (certification)

אני, ענת קינן, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (להלן: "הבנק") ל- 30.6.2007 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן :
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הזה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26 באוגוסט 2007

ענת קינן – מנהל כללי

הצהרה (certification)

אני, רוני כתב, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (להלן: "הבנק") ל- 30.6.2007 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק. וכן :
- (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
- (ב) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
- (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הזה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

26 באוגוסט 2007

רוני כתב- סמנכ"ל בכיר,
חשבונאי ראשי

לכבוד
הדירקטוריון של
בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ
א.ג.ב.,

הנדון: סקירת דוחות ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007

לבקשתכם, סקרנו את מאזן הביניים המאוחד של בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ וחברות מאוחדות שלו ליום 30 ביוני 2007, את דוחות הרווח וההפסד המאוחדים, את הדוחות על השינויים בהון העצמי ואת הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים לשישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר, קריאת הדוחות הכספיים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו, ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחויבים דעה על דוחות הביניים המאוחדים.

בביצוע סקירתנו, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להחשב כדוחות הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 2 בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית ותביעה אחרת שהוגשו כנגד הבנק.

זיו האפט
רואי חשבון

תל-אביב, 26 באוגוסט 2007

תל-אביב - משרד ראשי: בית אמות ביטוח, דרך מנחם בגין 46-48, תל אביב 66184
טל: 03-6386868, פקס: 03-6394320, E-mail: zivhaft@bdo.co.il, www.bdo.co.il

חיפה
טל: 04-8680601
פקס: 04-8620122
תא דאר 1886
חיפה 33095

ירושלים
טל: 02-6521010
פקס: 02-6526633
תא דאר 35220
ירושלים 91351

קרית שמונה
טל: 04-6951389
פקס: 04-6950004
תא דאר 500
קרית שמונה 11532

באר שבע
טל: 08-6654432
פקס: 08-6270008
תא דאר 5659
באר שבע 84155

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2007

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

31.12.2006	30.6.2006	30.6.2007	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
נכסים			
542.1	312.8	247.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1.1	1.1	1.1	ניירות ערך
9,854.1	9,999.5	9,786.9	אשראי לציבור
20.1	17.5	20.5	בניינים וציוד
46.8	42.8	54.8	נכסים אחרים
10,464.2	10,373.7	10,111.1	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
1,453.9	1,532.1	1,353.1	פיקדונות הציבור
7,712.1	7,581.8	7,476.4	פיקדונות מבנקים
38.2	37.5	37.1	פיקדונות הממשלה
288.6	298.9	261.1	כתבי התחייבות נידחים
126.9	86.0	121.1	התחייבויות אחרות
9,619.7	9,536.3	9,248.8	סך כל ההתחייבויות
844.5	837.4	862.3	הון עצמי
10,464.2	10,373.7	10,111.1	סך כל ההתחייבויות והון

רוני כתב	ענת קינן	ישראל דוד
סמנכ"ל בכיר, חשבונאי ראשי	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 26 באוגוסט, 2007.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007
סכומים מדווחים
(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
2006	2006	2007	2006	2007
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
139.8	81.2	70.2	35.8	30.9
33.9	19.3	16.2	8.1	5.4
105.9	61.9	54.0	27.7	25.5
48.2	24.8	22.7	12.0	11.2
52.8	*25.4	29.2	*12.6	14.7
13.0	*6.5	7.2	*3.2	3.6
28.8	*12.9	14.4	*5.8	8.8
94.6	44.8	50.8	21.6	27.1
59.5	41.9	25.9	18.1	9.6
24.2	13.7	8.1	4.0	0.3
35.3	28.2	17.8	14.1	9.3
26.79	21.40	13.53	10.73	7.05
1,319,173	1,319,173	1,319,173	1,319,173	1,319,173

רווח מפעילות מימון, לפני
הפרשה לחובות מסופקים
הפרשה לחובות מסופקים
רווח מפעילות מימון, לאחר
הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות

הוצאות תפעוליות ואחרות
משכורות והוצאות נלוות
אחזקה ופחת בניינים וציוד
הוצאות אחרות

סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח מפעולות רגילות לפני מסים
בסכומים מדווחים
הפרשה למסים על הרווח
מפעולות רגילות
רווח נקי

רווח למניה: בשקלים חדשים
רווח נקי למניה בת 1 ש"ח ע.ג.

מספר המניות ששימשו לחישוב

* סווג מחדש

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007**

סכומים מדווחים
(במיליוני שקלים חדשים)

הון המניות הנפרע וקרנות הון	עודפים	סה"כ
362.0	491.0	853.0
-	9.3	9.3
362.0	500.3	862.3
362.0	461.3	823.3
-	14.1	14.1
362.0	475.4	837.4
362.0	482.5	844.5
-	17.8	17.8
362.0	500.3	862.3
362.0	447.2	809.2
-	28.2	28.2
362.0	475.4	837.4
362.0	447.2	809.2
-	35.3	35.3
362.0	482.5	844.5

**לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 30 ביוני 2007 (לא מבוקר)**

יתרה ליום 1 באפריל 2007
רווח נקי בתקופת החשבון
יתרה ליום 30 ביוני 2007

**לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 30 ביוני 2006 (לא מבוקר)**

יתרה ליום 1 באפריל 2006
רווח נקי בתקופת החשבון
יתרה ליום 30 ביוני 2006

**לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה
ביום 30 ביוני 2007 (לא מבוקר)**

יתרה ליום 1 בינואר 2007 (מבוקר)
רווח נקי בתקופת החשבון
יתרה ליום 30 ביוני 2007

**לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה
ביום 30 ביוני 2006 (לא מבוקר)**

יתרה ליום 1 בינואר 2006 (מבוקר)
רווח נקי בתקופת החשבון
יתרה ליום 30 ביוני 2006

**לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר 2006 (מבוקר)**

יתרה ליום 1 בינואר 2006
רווח נקי בשנת החשבון
יתרה ליום 31 בדצמבר 2006

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

**תמצית דוח על תזרימי המזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007
סכומים מדווחים
(במיליוני שקלים חדשים)**

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	
2006	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007	30 ביוני 2006	30 ביוני 2007
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
35.3	28.2	17.8	14.1	9.3
33.9	19.3	16.2	8.1	5.4
4.0	1.9	2.5	1.0	1.3
30.0	*28.7	(1.8)	*(2.7)	13.3
11.3	18.1	(8.0)	(9.0)	(10.2)
13.7	10.9	-	4.8	-
42.8	1.9	(5.8)	2.2	0.1
171.0	109.0	20.9	18.5	19.2
(1,266.8)	*(636.1)	(721.9)	*(310.3)	(363.8)
1,409.0	735.9	831.6	355.0	419.3
(7.1)	(2.3)	(2.8)	(1.1)	(2.1)
135.1	97.5	106.9	43.6	53.4
207.1	62.4	42.9	23.4	19.2
(388.6)	(192.1)	(152.0)	(74.7)	(80.6)
1,875.2	633.0	450.0	148.6	212.2
(1,739.0)	(687.2)	(724.4)	(277.2)	(183.1)
-	-	-	-	-
(3.6)	(0.9)	(0.8)	-	-
58.8	58.8	-	-	-
(15.0)	(7.5)	(24.3)	(3.7)	(11.7)
(5.1)	(133.5)	(408.6)	(183.6)	(44.0)
301.0	73.0	(280.8)	(121.5)	28.6
156.2	156.2	457.2	350.7	147.8
457.2	229.2	176.4	229.2	176.4
95.1	46.0	31.7	23.8	14.1
1.8	0.4	0.1	-	0.1
209.2	106.6	109.7	53.5	56.0

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את
המזומנים מפעילות:
הפרשה לחובות מסופקים
פחת על בנינים וציוד
התאמות אחרות
שינויים בסעיפים מאזניים:
נכסים אחרים
מסים נדחים
התחייבויות אחרות
מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים:

מתן אשראי לציבור (1)
גביה מתוך אשראי לציבור (2)
רכישת בנינים וציוד
מזומנים נטו לפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות:

קבלת פיקדונות מהציבור
החזרת פיקדונות לציבור
קבלת פיקדונות מבנקים
החזרת פיקדונות לבנקים
קבלת פיקדונות מהממשלה (1)
החזרת פיקדונות לממשלה (2)
הנפקת כתבי התחייבות נדחים
פירעון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
מזומנים נטו לפעילות בהתחייבויות
גידול (קיטון) במזומנים
יתרת מזומנים לתחילת התקופה
יתרת מזומנים לסוף התקופה
(1) לא כולל:
פיקדונות לפי מידת הגבייה והאשראי
שניתן מהם
הלוואות עומדות
(2) לא כולל פיקדונות לפי מידת הגבייה
והאשראי שניתן מהם

* סווג מחדש

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים- מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני	
2006	2006	2007	2006	2007	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
453.9	339.6	301.0	181.6	203.3	א. בגין נכסים * מאשראי לציבור ממזומנים ופיקדונות בבנקים סך כל
16.0	10.1	7.7	6.1	3.3	
469.9	349.7	308.7	187.7	206.6	
					ב. בגין התחייבויות * על פיקדונות הציבור על פיקדונות הממשלה על פיקדונות מבנקים על אגרות חוב סך כל
(72.6)**	(59.6)**	(37.1)	(38.6)**	(25.4)	
(2.3)	(1.2)	(1.0)	(0.6)	(0.5)	
(296.6)	(226.8)	(227.5)	(112.5)	(147.2)	
(14.9)**	(8.8)**	(7.1)	(5.2)**	(3.9)	
(386.4)	(296.4)	(272.7)	(156.9)	(177.0)	
					ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילות גידור הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
21.9	10.6	17.1	(3.7)	(7.7)	
					ד. אחר עמלות מעסקי מימון הכנסות מימון אחרות (1) סך כל
5.0	2.6	1.8	1.2	1.0	
29.4	14.7	15.3	7.5	8.0	
34.4	17.3	17.1	8.7	9.0	
139.8	81.2	70.2	35.8	30.9	סך הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(5.9)	(2.0)	(11.5)	(1.4)	1.0	מזה : הפרשי שער נטו
10.8	5.9	5.3	2.9	2.1	(1) מזה גביית ריבית מחובות בעיתיים

* כולל מרכיב אפקטיבי ביחס הגידור.

** סווג מחדש.

מידע על הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים
 (במיליוני שקלים חדשים)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני

2006					2007				
הפרשה ספציפית *					הפרשה ספציפית *				
הלוואות לדיור					הלוואות לדיור				
סה"כ	הפרשה נוספת **	קבלנים ואחרים	אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)	סה"כ	הפרשה נוספת **	קבלנים ואחרים	אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)
506.6	***46.0	269.6	40.7	150.3	522.6	39.8	282.5	41.7	158.6
21.9	-	5.8	1.3	14.8	27.4	-	10.6	0.6	16.2
(13.8)	-	-	-	(13.8)	(22.0)	(3.5)	(1.2)	(1.4)	(15.9)
8.1	-	5.8	1.3	1.0	5.4	(3.5)	9.4	(0.8)	0.3
-	-	-	-	-	(1.3)	-	(0.5)	(0.4)	(0.4)
514.7	***46.0	275.4	42.0	151.3	526.7	36.3	291.4	40.5	158.5
15.6	15.6	-	-	-	12.1	12.1	-	-	-

יתרת הפרשה לתחילת
התקופה
הפרשות במהלך התקופה
בניכוי הקטנת הפרשות
סכום שנזקף לדוח רווח
והפסד
מחיקות
יתרת הפרשה לסוף
התקופה
יתרת ההפרשה שלא
נוכחה מסעיף אשראי
לציבור

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני

2006					2007				
הפרשה ספציפית *					הפרשה ספציפית *				
הלוואות לדיור					הלוואות לדיור				
סה"כ	הפרשה נוספת **	קבלנים ואחרים	אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)	סה"כ	הפרשה נוספת **	קבלנים ואחרים	אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)
500.6	***46.0	268.6	39.7	146.3	518.8	39.8	280.9	41.0	157.1
46.3	-	11.3	2.3	32.7	51.6	-	18.8	3.2	29.6
(27.0)	-	(1.0)	-	(26.0)	(35.4)	(3.5)	(1.8)	(3.3)	(26.8)
19.3	-	10.3	2.3	6.7	16.2	(3.5)	17.0	(0.1)	2.8
(5.2)	-	(3.5)	-	(1.7)	(8.3)	-	(6.5)	(0.4)	(1.4)
514.7	***46.0	275.4	42.0	151.3	526.7	36.3	291.4	40.5	158.5
15.6	15.6	-	-	-	12.1	12.1	-	-	-

יתרת הפרשה לתחילת
התקופה
הפרשות במהלך התקופה
בניכוי הקטנת הפרשות
סכום שנזקף לדוח רווח
והפסד
מחיקות
יתרת הפרשה לסוף
התקופה
יתרת ההפרשה שלא
נוכחה מסעיף אשראי
לציבור

מידע על הפרשה לחובות מסופקים – מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2006

מבוקר

הפרשה ספציפית*					יתרת הפרשה לתחילת השנה
הלוואות לדיור					
סה"כ	הפרשה נוספת **	קבלנים ואחרים	אחרת (2)	לפי עומק פיגור (1)	
500.6	46.0***	268.6	39.7	146.3	
95.3	-	26.7	3.0	65.6	הפרשות השנה
(61.4)	(6.2)	(4.0)	-	(51.2)	הקטנת הפרשות
33.9	(6.2)	22.7	3.0	14.4	סכום שנזקק לדוח רווח והפסד
(15.7)	-	(10.4)	(1.7)	(3.6)	מחיקות
518.8	39.8	280.9	41.0	157.1	יתרת הפרשה לסוף השנה
					יתרת ההפרשה שלא נוכחה מסעיף
15.6	15.6	-	-	-	אשראי לציבור

* כולל הלוואות לדיור מעל הסכום הקובע

(1) בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור – לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.

(2) בהלוואות אחרות – לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

** כולל הפרשה כללית.

*** מזה הפרשה מיוחדת בסך של 4.4 מיליון ש"ח, שבוטלה ברבעון הרביעי של שנת 2006.

פרטים על אופן חישוב ההפרשה הספציפית בהלוואות לדיור - מאוחד (בלתי מבוקר)

30 ביוני 2007

הפרשה ספציפית			יתרה בפיגור (2)	יתרת חוב (1)	יתרת אשראי
סך הכל	אחרת	לפי עומק הפיגור	סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
137.4	-	137.4	88.9	272.8	6,388.1
27.9	22.6	5.3	25.3	58.6	1,389.8
33.7	17.9	15.8	19.2	66.5	820.0
199.0	40.5	158.5	133.4	397.9	8,597.9

הלוואות לדיור *
הלוואות "גדולות" **
הלוואות אחרות ***
סך הכל

30 ביוני 2006

2000					
יתרת אשראי	יתרת חוב (1)	יתרה בפיגור (2)	הפרשה ספציפית		
סכומים מדווחים					
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
6,573.7	307.1	81.3	130.9	-	130.9
1,195.7	60.5	23.4	4.9	25.0	29.9
862.5	78.8	24.5	15.5	17.0	32.5
8,631.9	446.4	129.2	151.3	42.0	193.3

הלוואות לדיור *
הלוואות "גדולות" **
הלוואות אחרות ***
סך הכל

1. יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת ההפרשות.

2. כולל ריבית פיגורים וללא ניכוי יתרת ההפרשות.

* הלוואות שעל פי הוראות בנק ישראל, קיימת חובה לערוך בגיבן הפרשה לפי עומק הפיגור.

** הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על 785 אלפי ש"ח (ב- 30 ביוני 2006 - 788 אלפי ש"ח).

*** הלוואות במשכון דירת מגורים.

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה- מאוחד* (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

30 ביוני 2007

סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ **		מטבע ישראלי	
		צמוד לאירו	צמוד לדולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
247.8	-	-	-	71.4	176.4
1.1	-	-	-	1.1	-
9,786.9	-	128.0	781.4	8,084.7	792.8
20.5	20.5	-	-	-	-
54.8	1.5	-	0.2	-	53.1
10,111.1	22.0	128.0	781.6	8,157.2	1,022.3
-	-	-	(1.0)	1.0	-
1,353.1	-	-	17.1	1,326.3	9.7
7,476.4	-	127.1	751.7	6,268.7	328.9
37.1	-	-	-	0.1	37.0
261.1	-	-	-	261.1	-
121.1	70.1	-	0.2	12.1	38.7
9,248.8	70.1	127.1	769.0	7,868.3	414.3
862.3	(48.1)	0.9	12.6	288.9	608.0
-	-	(15.7)	61.0	-	(45.3)
-	-	3.8	1.2	-	(5.0)
862.3	(48.1)	(11.0)	74.8	288.9	557.7
-	-	(43.1)	(97.2)	-	140.3
-	-	(7.3)	(5.1)	-	12.4

30 ביוני 2006

סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ **		מטבע ישראלי	
		צמוד לאירו	צמוד לדולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
312.8	-	-	-	83.7	229.1
1.1	-	-	-	1.1	-
9,999.5	-	89.4	1,066.5	8,389.8	453.8
17.5	17.5	-	-	-	-
42.8	1.5	-	0.2	-	41.1
10,373.7	19.0	89.4	1,066.7	8,474.6	724.0
-	-	-	(1.0)	1.0	-
1,532.1	-	-	15.3	1,511.1	5.7
7,581.8	-	87.3	1,077.3	6,044.0	373.2
37.5	-	-	-	1.4	36.1
298.9	-	-	-	298.9	-
86.0	34.8	-	0.2	15.6	35.4
9,536.3	34.8	87.3	1,092.8	7,871.0	450.4
837.4	(15.8)	2.1	(26.1)	603.6	273.6
-	-	-	122.5	-	(122.5)
-	-	(7.2)	50.9	-	(43.7)
837.4	(15.8)	(5.1)	147.3	603.6	107.4
-	-	-	(215.6)	-	215.6
-	-	(40.7)	112.2	-	(71.5)

נכסים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך

אשראי לציבור

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך-הכל נכסים

מזה: עסקאות גידור

התחייבויות:

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

אג"ח וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות

סך-הכל התחייבויות

ה פ ר ש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

סה"כ כללי

אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

נכסים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים

ניירות ערך

אשראי לציבור

בניינים וציוד

נכסים אחרים

סך-הכל נכסים

מזה: עסקאות גידור

התחייבויות:

פיקדונות הציבור

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הממשלה

אג"ח וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות אחרות

סך-הכל התחייבויות

ה פ ר ש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)

סה"כ כללי

אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

* כולל השפעת עסקאות גידור.

** צמודי מטבע- חוץ.

דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה – מאוחד*(המשך)

בסכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2006 (מבוקר)

	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
		צמוד לאירו	צמוד לדולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
סך-הכל					
542.1	-	-	-	84.9	457.2
1.1	-	-	-	1.1	-
9,854.1	-	108.8	935.6	8,210.7	599.0
20.1	20.1	-	-	-	-
46.8	1.6	-	0.1	-	45.1
10,464.2	21.7	108.8	935.7	8,296.7	1,101.3
-	-	-	(1.0)	1.0	-

נכסים:

מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור
בניינים וציוד
נכסים אחרים
סך-הכל נכסים
מזה:
עסקאות גידור

התחייבויות:

1,453.9	-	-	19.8	1,426.1	8.0
7,712.1	-	112.2	934.1	6,319.5	346.3
38.2	-	-	-	0.6	37.6
288.6	-	-	-	288.6	-
126.9	69.1	-	0.1	15.6	42.1
9,619.7	69.1	112.2	954.0	8,050.4	434.0
844.5	(47.4)	(3.4)	(18.3)	246.3	667.3

פיקדונות הציבור
פיקדונות מבנקים
פיקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות
סך-הכל התחייבויות

ה פ ר ש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:

-	-	(10.4)	145.7	-	(135.3)
-	-	0.6	(0.1)	-	(0.5)
844.5	(47.4)	(13.2)	127.3	246.3	531.5
-	-	(23.9)	(123.1)	-	147.0
-	-	(12.9)	(12.7)	-	25.6

אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
סה"כ כללי
אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

* כולל השפעת עסקאות גידור.

** צמודי מטבע-חוץ.

מידע על מגזרי פעילות- מאוחד

בסכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007 לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2006*

בלתי מבוקר					בלתי מבוקר				
הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים	הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי	ליווי פיננסי לפרוייקטי בנייה	הלוואות לרכישת או לבניית דיור	סה"כ	הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים	הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי	ליווי פיננסי לפרוייקטי בנייה	הלוואות לרכישת או לבניית דיור	סה"כ
81.2	11.5	10.4	10.5	48.8	70.2	10.1	10.3	7.1	42.7
24.8	1.8	1.2	-	21.8	22.7	1.8	1.0	0.1	19.8
106.0	13.3	11.6	10.5	70.6	92.9	11.9	11.3	7.2	62.5
19.3	0.2	1.7	8.6	8.8	16.2	(0.4)	3.9	11.4	1.3
28.2	5.9	3.9	0.1	18.3	17.8	5.1	2.3	(3.1)	13.5

רווח מפעילות
מימון לפני הפרשה
לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות
ואחרות
סך הכנסות
הפרשה לחובות
מסופקים

רווח (הפסד) נקי

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007 לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2006*

בלתי מבוקר					בלתי מבוקר				
הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים	הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי	ליווי פיננסי לפרוייקטי בנייה	הלוואות לרכישת או לבניית דיור	סה"כ	הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים	הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי	ליווי פיננסי לפרוייקטי בנייה	הלוואות לרכישת או לבניית דיור	סה"כ
35.8	3.2	2.7	6.5	23.4	30.9	3.8	4.2	1.0	21.9
12.0	0.9	0.6	-	10.5	11.2	0.9	0.5	0.1	9.7
47.8	4.1	3.3	6.5	33.9	42.1	4.7	4.7	1.1	31.6
8.1	(0.8)	0.6	5.3	3.0	5.4	(1.2)	1.2	6.4	(1.0)
14.1	2.3	1.2	0.2	10.4	9.3	3.0	1.3	(3.1)	8.1

רווח מפעילות מימון
לפני הפרשה
לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות
ואחרות
סך הכנסות
הפרשה לחובות
מסופקים

רווח (הפסד) נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006

מבוקר

הלוואות לרכישת או לבניית נכס מסחרי	ליווי פיננסי לפרוייקטי בנייה	הלוואות לרכישת או לבניית דיור	הלוואות לכל מטרה בשעבוד יחידת מגורים	סה"כ
15.6	20.6	83.6	20.0	139.8
2.0	-	42.9	3.3	48.2
17.6	20.6	126.5	23.3	188.0
(0.9)	17.8	17.2	(0.2)	33.9
4.7	0.6	20.8	9.2	35.3

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה
לחובות מסופקים

הכנסות תפעוליות ואחרות

סך הכנסות

הפרשה לחובות מסופקים

רווח נקי

*סווג מחדש

באורים לתמצית הדוחות הכספיים:**1. מדיניות חשבונאית****א. כללי**

- (1) הדוחות הכספיים ביניים ליום 30 ביוני 2007 נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ועל פי גילויי דעת של לשכת רואי החשבון בישראל ותקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- (2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006. יש לעיין בדוחות אלו יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006 והביאורים המצורפים אליהם.
- (3) הדוחות הכספיים ביניים ליום 30 ביוני 2007 מוצגים במיליוני ש"ח בתוספת סיפרה אחת אחרי הנקודה העשרונית. בשנים קודמות הוצגו הדוחות הכספיים במיליוני ש"ח.

ב. נכסים והתחייבויות צמודים :

להלן פרטים על מדדי המחירים לצרכן, שערי החליפין של הדולר של ארה"ב ושיעורי השינוי, בתקופות החשבון:

	31.12.2006	30.6.2006	30.6.2007	
מדד המחירים לצרכן (בנקודות)	99.13	100.77	100.10	
דולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)	4.225	4.440	4.249	

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום		
	31.12.2006	30.6.2006	30.6.2007	30.6.2007	
%	%	%	%	%	
(0.10)	1.55	0.98	0.97	1.21	מדד המחירים לצרכן
(8.21)	(3.54)	0.57	(4.82)	2.26	דולר של ארה"ב

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ג. השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם:

(1) תקן חשבונאות מספר 29

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 "אימוץ תקני דיווח כספי (IFRS)" (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה- IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי.
2. במחצית השניה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות (ה- convergence) בין תקני IFRS לבין התקנים האמריקאיים מאידך.
3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים על בסיס התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

(2) תקן חשבונאות מספר 23

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה (להלן: "תקן 23"). תקן 23 אינו מחייב ישויות שחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 לא חל עליהן, כמו כן התקן לא יחול על עסקה של צירוף עסקים תחת אותה שליטה.

תקן 23 מחליף את הוראות תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, לעניין הטיפול החשבונאי בעסקאות עם בעלי שליטה. בהתאם לתקן 23 נכס (למעט חריגים), שהועבר לישות מבעל השליטה בה יוצג בדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן במועד ההעברה. הפרש כלשהו בין סכום התמורה שנקבע לנכס לבין שוויו ההוגן ייזקף להון העצמי. כמו כן, נכס (למעט חריגים), שהועבר מהישות לבעל השליטה בה

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ייגרע מהדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן כאשר ההפרש בין השווי ההוגן של הנכס לבין הערך בספרים במועד ההעברה ייזקף כרווח או כהפסד, וההפרש בין סכום התמורה שנקבע לבין שוויו ההוגן של הנכס במועד ההעברה ייזקף להון העצמי.

בנוסף, תקן 23 קובע כי בעת נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, תגרע ההתחייבות מהדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן במועד הסילוק כאשר ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויו ההוגן במועד הסילוק ייזקף כרווח או כהפסד וההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבע ייזקף להון העצמי. במידה והישות קיבלה שיפוי מבעל השליטה בה בגין הוצאה או חלק מהוצאה שהיא של הישות ולצרכיה, ייזקף שיפוי זה להון העצמי.

כמו כן, על פי תקן 23, הלוואה שניתנה לבעל השליטה או הלוואה שהתקבלה מבעל השליטה תוצג במועד ההכרה לראשונה בדוחות הכספיים של הישות כנכס או כהתחייבות, לפי העניין, על פי שוויו ההוגן כאשר ההפרש בין סכום ההלוואה שהתקבלה או שניתנה לבין שוויו ההוגן במועד ההכרה לראשונה ייזקף להון העצמי. לאחר ההכרה לראשונה, תוצג ההלוואה בדוחות הכספיים של הישות בעלותה המופחתת תוך ישום שיטת הריבית האפקטיבית למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת הצגה בשווי הוגן.

תקן 23 חל על עסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה שבוצעו לאחר ה-1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן 23, 1.1.2007, החל ממועד זה.

לתאריך פרסום הדוחות הכספיים טרם פורסמו הוראות המפקח על הבנקים בנוגע לאופן אימוץ התקן על ידי תאגידים בנקאיים, אם בכלל.

3) תקן חשבונאות מספר 27

בחודש ספטמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 27 בדבר רכוש קבוע (להלן: "תקן 27"). תקן 27 קובע את הטיפול החשבונאי ברכוש קבוע, כאשר הסוגיות העיקריות בטיפול חשבונאי ברכוש קבוע הן ההכרה בנכסים, קביעת ערכם בספרים והוצאות פחת והפסדים מירידת ערך, שיוכרו בהקשר אליהם.

תקן 27 קובע, בין היתר, כי העלות של פריט רכוש תוכר כנכס אם, ורק אם צפוי (probable) שההטבות הכלכליות העתידיות הקשורות לפריט יזרמו אל הישות וכן העלות של הפריט ניתנת למדידה באופן מהימן, וזאת בהתאם לעלות הפריט. לאחר ההכרה הראשונית, תבחר החברה במודל העלות או במודל ההערכה מחדש (שווי הוגן במועד הערכה מחדש) כמדיניותה החשבונאית ותיישם את אותה המדיניות לגבי כל פריטי הרכוש הקבוע מאותה הקבוצה.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

בנוסף, בהתאם לתקן 27, יש להפחית, בדרך כלל בדוח רווח והפסד, בנפרד כל חלק של רכוש קבוע בעל עלות שהיא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. שינויים מאומדנים קודמים שיושמו לעניין רכוש קבוע יטופלו כשינוי אומדן חשבונאי.

כמו כן, תקן 27 קובע כללים לעניין הטיפול החשבונאי בהתחייבות בגין עלויות לפירוק ופינוי של פריט ושיקום האתר בו ממוקם הפריט, לרבות הטיפול החשבונאי בשינויים בהתחייבויות אלו.

בחודש אפריל 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 28 בדבר תיקון הוראות המעבר בתקן חשבונאות מספר 27, רכוש קבוע (להלן: "תקן 28") אשר מטרתו לאפשר לישויות, אשר בכוונתן לאמץ את ההקלות שנקבעו בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 1 לעניין רכוש קבוע בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2008, עם אימוץ התקינה הבינלאומית (ר' ביאור 1 ג'1 לעיל), לאמץ את אותן ההקלות בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007.

תקנים 27 ו-28 חלים על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1.1.2007 או לאחר מכן.

ביום 5 באוגוסט 2007 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בעניין יישום התקן, בהן נקבע כי תאגיד בנקאי יערוך את הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 ואילך, כפי שנקבע בתקן, ואולם למרות האמור בסעיף 29 לתקן, תאגיד בנקאי יישם רק את מודל העלות. כן קבע המפקח כי לא יחולו סעיפים בתקן הכוללים הגדרות של מונחים המוגדרים בהוראות המפקח על הבנקים, לא יאומצו סעיפים המפנים לתקנים שטרם אומצו בהוראות המפקח ולא יחולו סעיפים ששנונו לעומת התקן הבינלאומי ומפורטים בנספח ב' לתקן. הנהלת הבנק בוחנת השלכות אפשריות, אם בכלל, של היישום לראשונה של התקן.

4) תקן חשבונאות מספר 30

בחודש מרץ 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 30 בדבר נכסים בלתי מוחשיים (להלן: "תקן 30") הקובע את הטיפול החשבונאי, הכרה, מדידה ודרישות הגילוי בקשר לנכסים בלתי מוחשיים שאינם מטופלים בתקן אחר.

תקן 30 מגדיר נכס בלתי מוחשי כנכס לא כספי, ניתן לזיהוי, חסר מהות פיזית. קריטריון יכולת הזיהוי, בהגדרה זו, יתקיים במידה והנכס ניתן להפרדה או שהנכס נובע מזכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות, וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלו ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהישות או מזכויות וממחויבויות אחרות.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

תקן 30 קובע כי נכס בלתי מוחשי יימדד לראשונה לפי עלות (התקן מתייחס למספר מצבים לקביעת עלות זו). לאחר ההכרה הראשונית, תיישם החברה את מודל העלות (עלות בניכוי הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך) או את מודל הערכה מחדש (שווי הוגן במועד הערכה מחדש בניכוי הפחתה שנצברה לאחר מכן ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו לאחר מכן), בעבור כל קבוצת נכסים בלתי מוחשיים. שיטת הערכה מחדש תיושם רק באם קיים שוק פעיל (כהגדרתו בתקן 30) לנכס.

בנוסף, תקן 30 קובע באשר לנכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו באופן פנימי (אין הכוונה למוניטין שנוצר באופן פנימי, מוניטין זה לא יוכר כנכס) כי נכס בלתי מוחשי הנובע ממחקר לא יוכר כנכס וההוצאה בגין המחקר תוכר בדוח רווח והפסד. לעומת זאת, נכס בלתי מוחשי הנובע מפיתוח יוכר כנכס, אם ורק אם, ישות תוכל להוכיח את כל התנאים שנקבעו לכך בתקן 30, לרבות היתכנות טכנית, כוונה להשלמת הנכס הבלתי מוחשי, יכולת להשתמש בנכס הבלתי מוחשי או למוכרו, צפי להטבות כלכליות עתידיות שינבעו מהנכס, קיומם של משאבים טכניים, פיננסיים ואחרים להשלמת הפיתוח, וכן יכולת למדוד באופן מהימן את ההוצאות שניתן ליחס לנכס הבלתי מוחשי במהלך פיתוחו.

בנוסף, קובע תקן 30 הוראות בדבר - אורך חיים שימושיים של נכס בלתי מוחשי (מוגדר או לא מוגדר), הפסדים מירידת ערך, גריעה ומימוש של נכס בלתי מוחשי ודרישות הגילוי לעניין נכסים בלתי מוחשיים.

תקן 30 חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1.1.2007 או לאחר מכן. ביום 5 באוגוסט 2007 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בעניין יישום התקן, בהן נקבע כי תאגיד בנקאי יערוך את הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 ואילך, כפי שנקבע בתקן, בכפוף לאמור להלן:

- למרות האמור בסעיף 72 לתקן, תאגיד בנקאי יישם רק את מודל העלות;

- עד לאימוץ בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 3, צירופי עסקים, סעיפים 33-43 בדבר הכרה בנכסים בלתי מוחשיים שנרכשו בצירופי עסקים, לא יחולו על תאגידים בנקאיים. יחד עם זאת, תאגיד בנקאי שיאמץ באימוץ מוקדם ובאישור המפקח את תקן חשבונאות אמריקאי מס' 141 (FAS 141) במלואו, יישם את האמור בסעיפים 33-43 לתקן.

- יתרת עודף עלות שלא יוחסה לסעיפים מאזניים, תופחת מההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון. תאגיד בנקאי שיאמץ באימוץ מוקדם את FAS 141 במלואו יפנה אל המפקח לקבלת הנחיות ספציפיות בנושא זה.

- עלויות תוכנה שהוכרו כנכס בלתי מוחשי יוצגו בסעיף "בניינים וציוד".

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

כן קבע המפקח כי לא יחולו סעיפים בתקן הכוללים הגדרות של מונחים המוגדרים בהוראות המפקח על הבנקים, לא יאומצו סעיפים המפנים לתקנים שטרם אומצו בהוראות המפקח ולא יחולו סעיפים ששנונו לעומת התקן הבינלאומי ומפורטים בנספח ב' לתקן. הנהלת הבנק בוחנת השלכות אפשריות, אם בכלל, של היישום לראשונה של התקן.

5) תקן חשבונאות מספר 16

בחודש פברואר 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 16 בדבר נדל"ן להשקעה (להלן: "תקן 16"). תקן 16 קובע את הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה ואת דרישות הגילוי הקשורות עימו.

נדל"ן להשקעה מוגדר בתקן 16 כנדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק (על ידי הבעלים או על ידי חוכר בחכירה מימונית) לשם הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הרכוש או שניהם, ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מנהלתיות, או למכירה במהלך העסקים הרגיל.

תקן 16 קובע כי המדידה לראשונה של נדל"ן להשקעה תתבצע לפי עלות בתוספת עלויות עסקה. לאחר המדידה לראשונה, מתיר תקן 16 לישות לבחור למדוד את הנדל"ן להשקעה באחת מהדרכים הבאות וזאת תוך יישום עקיב של המודל הנבחר לגבי כל הנדל"ן להשקעה, למעט חריגים שנקבעו בתקן:

א. מודל השווי ההוגן לפיו נדל"ן להשקעה ימדוד בשווי הוגן שישקף את תנאי השוק בתאריך המאזן, כאשר השינויים בשווי ההוגן מוכרים ברווח או בהפסד.

ב. מודל העלות לפיו הנדל"ן להשקעה ימדוד לאחר ההכרה הראשונית בעלות מופחתת בניכוי הפסדים מירידת ערך.

בנוסף, קובע תקן 16 הוראות בדבר - סיווג זכויות בנדל"ן המוחזקות על ידי חוכר בחכירה תפעולית כנדל"ן להשקעה, אופן קביעת שווי הוגן של נדל"ן להשקעה, הטיפול הנדרש במעבר מנדל"ן להשקעה ובמעבר לנדל"ן להשקעה, הטיפול החשבונאי בעת מימוש של נדל"ן להשקעה ודרישות גילוי נרחבות לעניין נדל"ן להשקעה.

תקן 16 חל על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1.1.2007 או לאחר מכן.

ביום 5 באוגוסט 2007 פרסם המפקח על הבנקים הנחיות בעניין יישום התקן, בהן נקבע כי תאגיד בנקאי יערוך את הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007 ואילך, כפי שנקבע בתקן, ואולם למרות האמור בסעיף 30 לתקן, תאגיד בנקאי יישם רק את מודל העלות.

כן קבע המפקח כי לא יחולו סעיפים בתקן הכוללים הגדרות של מונחים המוגדרים בהוראות המפקח על הבנקים, לא יאומצו סעיפים המפנים לתקנים שטרם אומצו בהוראות המפקח ולא יחולו סעיפים ששנו לעומת התקן הבינלאומי ומפורטים בנספח ב' לתקן.

הנהלת הבנק בוחנת השלכות אפשריות, אם בכלל, של היישום לראשונה של התקן.

2. התחייבויות תלויות ובקשות לתובענות ייצוגיות

במהלך העסקים הרגיל של הבנק, מוגשות נגד הבנק תובענות משפטיות, לרבות בקשות מסוימות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת משפטיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתייחס לתובענות משפטיות אלו, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, אם נדרשו.

סך החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably possible) מסתכמת בכ-2.6 מיליון ש"ח.

לפירוט של בקשות לתובענות ייצוגיות ותביעות בסכומים מהותיים ר' ביאור מס' 16 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006.

כמו כן לא חלו שינויים מהותיים פרט לתביעה כספית המפורטת להלן.

בקשה לתובענה ייצוגית בנושא ביטוח שלא ניתן להעריך את סיכוייה.

ביום 19 ביוני 2000 הגישו שניים מלווי הבנק בקשה לבית המשפט המחוזי לאשר תובענה כתובענה ייצוגית (להלן "בקשת האישור") נגד הבנק ונגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס") החברה בה היו מבוטחים נכסי הלווים. סכום התובענה, כפי שהוערך על ידי התובעים, הינו כ-105.0 מיליון ש"ח. בין היתר טוענים הלווים כי הבנק ביטח את נכסיהם בסכום העולה על סכום הכינון של הנכסים וכי סכום הביטוח הועלה מעבר לעלית המדד.

ביום 10 בספטמבר 2000 הוגשה תגובת הבנק לבקשת האישור.

במסגרת התגובה התבקש בית המשפט לדחות את בקשת האישור, על הסף ולגופה, מטעמים שפורטו בתגובה. יצוין כי תגובה לבקשת האישור הוגשה גם מטעם הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ- הנתבעת הנוספת בהליך דנן- וגם בגדרה התבקש בית המשפט לדחות את בקשת האישור על הסף ולגופה.

ביום 29 באוקטובר 2000 הגישו התובעים את תשובתם לתגובה, במסגרתה חזרו על בקשתם לאישור התובענה לתובענה ייצוגית, מהטעמים שפורטו בתשובה לטענות הבנק.

ביום 25 בדצמבר 2000 החליט בית המשפט כי הטענות בתובענה זו דומות לטענות הנדונות במסגרת הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות אחרות ועל כן החליט בית המשפט לעכב את הדין בתובענה האמורה כנגד הבנק עד למועד קבלת החלטות בתובענות הנ"ל.

2. התחייבויות תלויות ובקשות לתובענות ייצוגיות (המשך)

קדם המשפט בתובענה נקבע ליום 28 ביוני 2007 ונדחה ל- 2.7.2007. בישיבת הקדם שהתקיימה ביום 2.7.2007 הוחלט על דחיית הדיון ליום 7.1.2008. בשלב זה של בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, אין באפשרות הנהלת הבנק, על בסיס עמדת יועציה המשפטיים, להעריך את סיכויי הבקשה והתובענה ולא נעשתה הפרשה בגינה.

תביעה כספית

ביום 18.4.07 הגישו חייבים של הבנק והערבים לחובותיהם תביעה כספית בסכום של 50 מיליון ש"ח כנגד הבנק וכנגד 5 מעובדי הבנק בעבר ובהווה. לטענת התובעים נגרמו להם נזקים שונים, בעיקר כתוצאה מהליכים משפטיים למימוש בטוחות שנקט נגדם הבנק לפירעון חובותיהם בסכומים של מיליוני ש"ח. בכתב התביעה לא פרטו התובעים כיצד הגיעו לסכום הנתבע, ולא צירפו ראיות התומכות בנזקים בהיקף הנתבע. התובעים מפרטים בכתב התביעה כי בכוונתם להגיש בעתיד חו"ד שמאי ורואה חשבון. בגין התובענה ביקשו התובעים פטור מתשלום אגרה, ולכן התרת התביעה על כנה או התרת סכומה על כנו, מותנים באישור בית המשפט, שטרם ניתן. לאחר הגשת התביעה הוגשו על ידי התובעים תצהירים משלימים ובהם מסמכים רבים התומכים בטענתם אודות מצבם הכלכלי הרעוע. הבנק, באמצעות ב"כ, כמו- גם מדינת ישראל, התנגדו למתן הפטור מאגרה כמבוקש. בשלב ראשוני זה של בקשה לפטור מאגרה אין באפשרות הנהלת הבנק, על בסיס עמדת יועציה המשפטיים, להעריך את סיכויי התובענה ולא נעשתה הפרשה בגינה.

3. רישיון סוכן ביטוח

הבנק פועל כסוכן לביטוח חיים ולביטוח נכסים של לקוחותיו על פי רישיון סוכן ביטוח שניתן לו משנת 1966. לאחרונה חודש רישיון סוכן הביטוח של הבנק, עד ליום 31 בדצמבר 2007.

4. הסכם מסגרת עם החשב הכללי במשרד האוצר

החל מיום 1 ביולי 2004 נכנס לתוקף הסכם חדש לתקופה של שנתיים בין הבנק לבין החשב הכללי במשרד האוצר בעניין מתן הלוואות ושירותים נוספים לזכאים. עפ"י ההסכם בגין הלוואות חדשות שניתנו החל מיום 1 ביולי 2004 מקבל הבנק עמלת גביה בשיעור של עד 1.08% במקום שיעור של עד 2.47% (שהיה בהסכם הקודם). ההסכם בין הבנק עם האוצר למתן הלוואות לזכאים עמד לפוג ביום 30 ביוני 2007. ב- 13.5.07 הודיע משרד האוצר על הארכת החוזה, בהתאם לזכותו, בשנה נוספת עד ליום 30 ביוני 2008.

5. מערכת המחשב - פרויקט "שמים"

דירקטוריון הבנק החליט להקצות כלים ומשאבים לפיתוח, שיפור ושדרוג מערכות המיחשוב של הבנק. לצורך יישום החלטה זו שכר הבנק שירותי יועץ מיחשוב חיצוני בעל ותק וניסיון במערכות בנקאיות, שיסייע לבנק במיפוי הפער בין המצוי לרצוי ובבניית תכנית אב למיחשוב. יצוין כי בשנת 2005 השלים הבנק הסבה של מערכות המחשב לטכנולוגיה מודרנית היכולה לתמוך בפרויקטים עתידיים.

פרויקט "שמים" אושר על ידי דירקטוריון הבנק בפברואר 2007, הפרויקט צפוי להימשך כ-4 שנים ועלותו הישירה צפויה להיות כ-10 מיליון \$ (כולל מע"מ). בנוסף צפוי הבנק להקצות לפרויקט במהלך 4 השנים תשומות עקיפות בהיקף של כ-2 מיליון \$, מרביתן תשומות כח אדם ותמיכה בפרויקט. עד תום המחצית הראשונה של שנת 2007 נסתיים אפיון התוצר הראשון של הפרויקט, נקבעה ארכיטקטורת המידע ונקבע אופן ניהול סיכוני הפרויקט.

6. הצעת רכש מלאה

ביום 14.3.07 פנה בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן "המציע") לכל המחזיקים במניות הרגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת של הבנק (להלן: "הניצעים" ו"המניות" בהתאמה) בהצעה לרכוש מהם, בהצעת רכש מלאה, בהתאם לסעיף 336 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999 ולתקנות ניירות ערך (הצעת רכש), התש"ס - 2000, את כל המניות המוחזקות על ידי הניצעים, והכל על פי תנאי מפרט אשר פירסם בנק דיסקונט.

ביום 29.4.07 פרסם המציע תיקון למפרט. ביום 3.5.07 נענתה הצעת הרכש המלאה וביום 7.5.07 הפכה החברה לחברה פרטית כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט - 1999. ביום 9.5.07 בהתאם להודעת הבורסה לניירות ערך בתל אביב נמחקו ניירות הערך של הבנק מן המסחר בבורסה.

7. חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז – 2007 בעניין עמלות הבנקים

ביום 26.6.2007 אושר במליאת הכנסת תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12), התשס"ז – 2007 שעניינו פיקוח על עמלות הבנקים. בחוק מוסדרים שני נושאים מרכזיים: האחד – מתן סמכות פיקוח לבנק ישראל על מחירי השירותים הבנקאיים והשני – מתן סמכות לבנק ישראל לקבוע את רשימת השירותים בגינם יוכלו הבנקים לגבות עמלות ואת אופן חישובם ("התעריפונים"). סמכות בנק ישראל חלה לגבי כלל הלקוחות ולא רק לגבי מגזר זה או אחר. בהתאם להוראות החוק, הנגיד יוכל להכריז על שירותים מסוימים כשירותים בני פיקוח, אם מתקיימת לגביהם אחת העילות שנקבעו בחוק. מרגע שהוכרז על שירות כבר פיקוח, אפילו לא נקבע מחירו על ידי בנק ישראל, לא ניתן יהיה להעלות את מחירו בלא הגשת בקשה מנמקת אל המפקח על הבנקים. בפרק המסדיר את קביעת התעריפונים נקבע כי פרק זה יחול לגבי מגזר העסקים הקטנים והלקוחות הפרטיים.

על פי הוראות החוק בפרק זה, הנגיד יוכל לקבוע רשימה של עמלות ואת אופן חישובם. תאגיד בנקאי לא יוכל לגבות מלקוחותיו עמלה, אלא בעד שירות המופיע בתעריפונים אלו, למעט במקרה בו הבנק פנה בבקשה מנומקת.

החוק קובע גם את הכללים בדבר ידוע הלקוחות על התעריפונים וכן מתייחס לכלים בדבר הדיווח השוטף ללקוחות על העמלות שנגבו מהם. בנק ישראל החל בשורה של דיונים עם הבנקים לגבי גיבוש התעריפון החדש. הבנק אינו יכול בשלב זה להעריך את השלכות התיקונים המוצעים עליו.

8. אירועים לאחר תאריך המאזן

בחודש יולי 2007 (לאחר תאריך המאזן) יצאה חברת האם של הבנק, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, במתווה מיוחד של שיווק משכנתאות בריבית אטרקטיבית ללקוחותיה העומדים בתנאיה, שמטרתו גיוס לקוחות חדשים ושימור לקוחות ותיקים. חברת האם מעמידה לרשות הבנק מקורות בריבית הניתנת במשכנתאות ל"זכאי דיסקונט", בניכוי מרווח קבוע. מבצע השיווק נחל הצלחה, והביא לעליה משמעותית, הן בהיקפי הפניות לבנק והן בהיקפי חיתום המשכנתאות.